

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnosti prejemam:
celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—
celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5:50
na mesec	1:40

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Roparska družba.

Preteklo sredo smo čitali v »Slovenec« te-je stavke: »Naše zadružništvo je organizirana samopomoč, je gospodarska organizacija, ki teži samo za tem, da izboljša s skupnimi silami, s skupnimi močmi gospodarske razmere našega ljudstva. Zadružništvo ni namen velike dobičke napravljati, ampak pred vsemi naš domači denar zbirati, pomagati in izkorisčanje in oderuščanje iz naših tal pregnati.«

To je definicija pravega zadružništva, kakršno bi moralno biti.

Toda ta definicija se ne more rabiti glede na klerikalno zadružništvo, ki je vse kaj drugega kakor »organizirana samopomoč« in »organizacija za izboljšanje gospodarskih razmer našega ljudstva.«

Vzemimo kot zgled samo klerikalno »Gospodarsko zvezo«.

To podjetje predstavlja klerikali kot nekak cvet svoje zadružne organizacije.

Potemtakem bi morala imeti »Gospodarska zveza« na sebi vse znake res dobrega in pravega zadružništva.

Vse dejanje in nehanje tega podjetja bi moralno težiti za tem, »da se izboljšajo s skupnimi silami, s skupnimi močmi gospodarske razmere našega ljudstva« to se pravi — delovanje tega podjetja bi moralno biti organizovano tako, da bi od tega delovanja imelo dobiček in korist edinole ljudstvo.

Sedaj pa vprašamo, ali je delovanje »Gospodarske zveze« res tako?

Oglejmo si samo nekoliko objavo te delovanje.

Pred leti je bila pri nas na Kranjskem velika suša. Ker ni bilo v zadostni količini niti sena, niti otave, je povsodi zavladalo tako pomanjkanje krme, da je bila vrlada primorana započeti s pomočno akcijo na korist pod sušo trpečim kmetovalcem.

Nepoučenost centralne vlade, ki je smatrala »Gospodarsko zvezo« za vrnino zadružno organizacijo, prisostnost kranjske deželne vlade in mahinacije klerikalnih poslancev, vse to je povzročilo, da je dalo poljedelsko ministrstvo vso pomočno akcijo v roke »Gospodarski zvezi«, to je klerikalcem.

Ako bi bila »Gospodarska zveza« res prava zadružna organizaci-

ja, taka, kakor jo slika gori citirana definicija, potem bi si bila s to po-močno akcijo lahko pridobila nevenljivih zaslug ne samo za kmeta, marveč za vso deželo kranjsko.

Pri pomočni akciji bi namreč ne smela gledati niti na levo, niti na desno, predvsem pa bi morala biti slepa in gluba nasproti vsem strankarskim vplivom in poskusom izrabiti to pomočno akcijo samo na korist eni politični stranki in samo v prid gotovim osebam.

Toda »Gospodarski zvezci« ni bil na sreu splošni blagor, ni ji bilo ležče na tem, da pomorejo trpečim kmetovalcem, marveč pomočna akcija jim je služila samo v to, da pobuje nekaj tisočakov v svojo bisago in da podpro duhovnike in razne svoje mogote.

Okrog pol milijona je žrtvovala vlada za pomočno akcijo proti pomanjkanju krme.

Ogromna včeta je to in ako bi se bila pravilno in pravično vporabila, bi bilo s tem revnim kmetom vsaj deloma pomagano.

Tako pa so imeli od one pomočne akcije korist samo duhovniki — zupniki in dekanji pa posamni višji šaržirane klerikalne stranke, ubogi kmet, ki je edini potreboval pomoči in podporo, pa je moral stati ob strani ter se zadovoljiti z drobtincami in ogledanimi kostmi, ki so jih duhovniki in njihovi najožiti podrepni puščali pasti z bogato obložene mize one pomočne akcije.

Ako bi imela vpogled v pomočno akcijo, kakor jo je izvedel »Gospodarska zveza«, bi se pač lahko prepričala, da se je z ono akcijo pomagalo pač bogatim in vsled tega podpore nepotrebним in nevrednim župnikom, v najmanjši meri pa zares revnim in pomoči in podpore v resni potrebnim kmetom.

Zato smo trdimo, da je bil tisti, ki mu je bila pomočna akcija »Gospodarske zveze« zares v prid, duhovnik, ne pa na pomanjkanju krme trpeči kmet!

In temu načelu, da skrbi v prvi vrsti zase, potem pa za duhovnike in za posamezne klerikalne odličnjake, je ostala »Gospodarska zveza« zvesta do danes.

Skandalozna njena špekulacija s senom, katero smo v našem listu že ožigosali po zaslugu, najjasnejše izpričuje to.

Dejstvo je, da je vsled velike suše letos v naši deželi veliko manj krme kakor druga leta.

»To se kaj lahko zgodi, če se dogovorimo, meni Zgovoren.

»Papa, kdaj pojdeva zopet v gledališču, se obrne Zalka s tem vprašanjem na svojega očeta.

»Ne vem prav natanko, gotovo pa se ta mesec,« ji odgovori gospod Matija Sušnik. »Sicer pa povabim tudi gospoda Zgovoren k nam, kakor sem že te tri gospode. In takrat se pogovorimo, kdaj gremo zopet v gledališče.«

»Vašemu cenjenemu povabilu se odzovem z največjo radostjo,« de veselo Zgovoren. »Zahvaljujem se vaši prisreni prijaznosti, gospod načelniku.«

»Prosim, prosim,« reče Sušnik ter se obrne zopet proti Rženu. »Vi ste še začetnik v našem odgovornem in težavnem stann. Le vprašate svoja gospoda tovariša, kaj vse nalaga uradnik naša služba. Vse svoje fizične in duševne moči mora človek žrtvovati železnici, in nazadnje mu je plačilo nehvaležnost. Vendar pa ima naš stan veliko, veliko zanimivosti, katerih nima noben drug.«

»Jaz sem nezadovoljen s svojo službo; zame ni nikakih zanimivosti pri železnici, in reči moram, da sem od tistega tremotka, ko sem oblekel železniško uniformo, pa do danes vedno nezadovoljen in dostikrat celo nesrečen.«

»Prisegam vam, gospic!« Niste dobro pomisili, gospod Zgovoren! Prenglišči ste se s svojo prisojno. Zato vas oproščam te prisege.«

»Kako menite,« vpraša Zgovoren.

»Prisegli ste, pa ne veste, če se še kdaj snidemo v gledališču.«

Izhaja vsak dan srečer izvenčni nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petek vrta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih inseracijah po dogovoru.

Upravnemu načelu se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Poznamena številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatne naročnine se ne ozira.

»Narodna tiskarna« telefon št. 85.

Slovenski Narod velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto . . . . . K 25—

pol leta . . . . . 13—

četrt leta 6:50

na mesec 2:30

za Nemčijo:

celo leto . . . . . K 28—

za Ameriko in vse druge dežele:

celo leto . . . . . K 30—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnici ali znamka Upravnemu načelu.

Upravnemu načelu: Knaflova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

XXVI. redna velika skupščina Družbe sv. Cirilla in Metoda v Ljubljani.

Jutri se vrši v Tržiču na Gorenjskem XXVI. redna velika skupščina Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Veliko zanimanje, ki vlaže po vsem Slovenščini, ker vladava po vsem Slovenščini za Ciril Metodovo družbo in ki se jasno zrcali v bilanci družbe, obeta, da bo letosna skupščina ena najboljše obiskanih. Te skupščine so obenem tudi neka bilanca narodne pozrtvovalnosti, ki se posebno jasno zrcali v družbenih računih. Družba sv. Cirila in Metoda nam je v informacijo najširše javnosti dovolila vpogled v svojo bilanco in zato nam je mogoče podati kritična pojasnila o nekaterih točkah. Leta 1910. je imela družba 1.043.645 K 45 v dohodkov. Če odštejemo od teh dohodkov prehodne dohodke v znesku 3.816 K 39 v prisp. za obrambni sklad 56.767 » 16 » in volila 814.602 » 47 »

tedaj skupaj 874.556 K 02 v ter primerjamo to s dohodki iz leta 1909, katerega leta je bilo doh. 187.087 » 10 » in prehodnih dohodkov, volil in prispevkov za narodni sklad v znesku 33.646 » 49 »

tedaj 153.440 K 61 v potem vidimo, da je družba prejela v preteklem letu za 14.657 K 82 v več, kakor leta 1909.

Upoštevati pa je treba, da je jubilejna veselica sama dala 12.452 K 87 v, tako, da lahko trdimo, da je pozrtvovalnost slovenskega občinstva ostala tudi v preteklem letu enaka, kakršna je bila leta 1909.

Sponniti se je pri tem treba očitega in skritega ruvanja proti družbi in nikogar te številke ne bodo presestene. Klub temu pa je treba, da posveča slovenska javnost družbi podvojeno pozornost, ker so njene naloge velike in mora računati družbo z denarjem, ki mu ga da na razpolago narodna zavednost. Pri tej priliki se nam zdi potrebno primerjati zlasti nekaj postavk iz bilance leta 1910 in iz one leta 1909. Dočim izkazuje bilanca leta 1909 dohodkov

daj-le bliže njenemu sreču, kakor v gledališču. Natakar, prosim malo steklenico jajčnjega konjaka, pa hitro izpregovori Zgovoren naglas zadnji stavek, ker je hotel obrniti Zalkino pozornost nase. A ona je še vedno strmela v strop.

»Gospodična, slaba slika, zelo slaba,« meni Ržen, ki jo je vedno opazoval ter sedaj spoznal, da jo je moral Zgovoren razdržati s kakovo nerodno besedo, kajti Zgovoren se je držal, kakor bi ga ujedale gliste v želoden, Zalki pa so kar sami satančki skakali iz oči.

»Prav po mojem ukusu govori te, gospod Ržen,« reče Zalka ter zlovilno pogleda Ržena, kateri je pa popolnoma ravnodušno prenesel njen pogled.

»Mi je zelo všeč, da se najini sodbi ujemati,« ji napravi spretni Ržen poklon, kar jo spet spravi v veselo razpoloženje.

»Zgovoren, ti si danes neznansko drven,« očita Ržen Zgovornu. »Jaz, ki sedim tako daleč od gospodične, jo moram zabavati, ti pa si zraven, pa še ne veš, kako ti je tista potvorenja slika všeč.«

Ze je hotel Zgovoren Rženu zasolti kako prav izdatno besedo, a mu vzame vso sapo prijazen pogled gospodične Zalki.

»Si že opravil, Ržen,« reče veselo ter jame zopet kramljati z gospo-

»In vendar služite železnici govorito že dolgo vrsto let,« meni Gričava.

»Gotovo! Sedaj je že osemindvajseto leto, ko sem vstopil v železniški stan,« reče gospod Matija Sušnik.

»Čudim se, da ste mogli v svoji nezadovoljnosti vztrajati toliko časa,« de Slamnik.

»To so bile druge sile, ki so me prisilile, da sem ostal,« reče skoraj užaljeno Sušnik, ker se je spomnil onih ljudi in onih dogodkov, ki so ga vkljenili v težak jarem železniškega stanu.«

»In vendar sem že skoraj osivel v tej službi. Postal sem pred peticimi leti vdovec, in verujte mi, da bi se gotovo še enkrat oženil, da nisem pri železnici, katera mi je skoraj vse življenjske moči izčrpala. Saj vidite, da moram nositi lasuljo, ker se zdaj še premilad, da bi se kazal ljudem plešca. Tudi nečem biti ljudem za svetlikov v temnih in oblačnih nočeh. Mesto srca nosim kos stare enjune v sebi. Hrbet se mi krivi, kakor osemdesetletnemu starcu in noge me nosijo, kakor one ciganskega konja. Pel sem včasih kot slavec v logu, sedaj hreščim kakor orglje iz onih časov, ko je še naš stari Šubic slikal svetnike, nebesa in pekel po naših cerkvah.«

»To se pravi, vi me hočete vprašati, če sem odkrito srčna,« mu opominje Zalka skoraj nekliko užaljena.

»Da,« je odgovoril Zgovoren na kratko ter se ugriznil v jezik do krvni, ker mu je bilo žal, da ga ni ukrotil.

»Ali menite, da jaz frazaram,« vpraša zopet Zalka Zgovorna.

»Ne, nikakor ne!« ji pove navdušeno Zgovoren ter pogleda Zalki na ravno v oči. Toda ona ni gledala njega, temveč neko slabu napravljeno sliko na stropu.

»Prokleti moj jezik me vedno spravi v zadrego,« se hudoje Zgovoren v mislih sam nad seboj. »Če bi ne bil bleknil, pa bi bil že morda se-

ja, taka, kakor jo slika gori citirana definicija, potem bi si bila s to po-močno akcijo lahko pridobila nevenljivih zaslug ne samo za kmeta, marveč za vso deželo kranjsko.

Prenos	167.787	K 54 v
18. Volila		
V. Polak	177.896	» 06 »
K. Kotnik	634.006	» 41 »
druga	2.700	— »
Dohodki znašajo		
tedaj l. 1910		
skupaj	1.043.654	» 45 »
iz glavnice dvig-		
neni zneski	10.937	» — »
in blagajn. pre-		
ostanek	25.708	» 86 »
skupaj tedaj	1.060.300	K 31 v
Izdatti družbe pa znašajo:		
1. Za deško ljudsko		
šolo v Trstu	17.981	K 69 v
2. za dekl. ljudsko		
šolo v Trstu	11.045	» 80 »
3. solo šol. sester		
v Trstu	15.017	» 76 »
4. za načrte nove		
šole v Trstu	550	» — »
5. za otroški vrtec		
v Rojanu	3.870	» 90 »
6. za otroški vrtec		
pri Sv. Ivanu		
poleg Trsta	1.814	» 33 »
7. za otroški vrtec		
v Rocolu	1.691	» 67 »
8. za otroški vrtec		
v Škedenju	3.086	» 38 »
9. za otroški vrtec		
v Verdelli	1.250	» 27 »
10. za otroški vrtec		
v Pevni	1.243	» 76 »
11. za otroški vrtec		
v Devinu	250	» — »
12. za šolstvo v Kr-		
minu	7.697	» 64 »
13. za otroški vrtec		
v Tržiču	1.529	» 83 »
14. za otroški vrtec		
na Savi	2.259	» 67 »
15. za otroški vrtec		
na Jesenicah	799	» 29 »
16. za šolstvo v St.		
Rupertu pri Ve-		
likovem	26.803	» 45 »
17. za šolstvo v Ma-		
riboru	2.095	» 50 »
18. za šolo na Muti		
19. za otroški vrtec		
v Celju	4.342	» 13 »
20. za otroški vrtec		
v Gaberju	1.182	» 80 »
21. za otroška vrtea		
v Hrastniku	1.080	» — »
22. za otroški vrtec		
v Ormožu	2.111	» 08 »
23. za posestvo v		
Studencih	1.032	» 97 »
24. za posestvo v Sl.		
Bistrici	178	» 59 »
25. za posestvo v Go-		
rici	14.601	» 20 »
26. za posestvo v Vo-		
dicijski vasi	6.348	» 20 »
27. podpora, pristoj-		
bine in razni	1.900	» 27 »
drugi stroški	38.818	» 24 »
28. pisarna	17.346	» 63 »
29. pokojninski sklad	5.490	» 47 »
30. prehodni stroški	3.186	» 39 »

Izdatti znašajo
torej l. 1910, skupaj 196.615 K 91 v
plodonosno so bili naloženi:
a) na glavnico 10.361 K 92 v
b) na obrambni sklad 56.847 » 16 »
c) na sklad V. Polaka 177.896 » 06 »
d) na sklad K. Kotnika 634.006 » 41 »
blagajniški ostanki 31. decembra

1910 je tedaj 4.572 » 85 »

Aktivna družina imovina je znašala:

1. na posestvih 253.355 K — v
2. na inventarjih in zalogah 6.668 » 20 »

Odnos 260.023 K 20 v

dično po svoji gladki navadi. Samo previdejši je bil v izberi besed iz svojega bogatega jezikovnega zaklada.

Ržen ni več silil ne v Zalko, ne v Zgrovoru, ki je videl, da sta se spoprijaznila, temveč se je spet pridružil pogovoru med Grivo, Slamnikom in Sušnikom.

«Čudne so te reči,» meni Slamnik.

«O čem se razgovarjate, oprostite,» vpraša Ržen.

«O našem stanu,» odgovori Griva.

«To me prav nič ne zanima,» meni Ržen, »pogovorimo se raje, koliko je sedaj le ura, koliko imamo še časa in kaj bomo pili!»

»Prav imas, dragi Benjamin,« mu pritrdi Slamnik.

»Se rajš bi se menda pogovarjal o lepih očeh kakega dekleta,« hoče potragajati Griva Rženu.

* * *

»Slabo se ti je sponeslo,« zasmahuje Ržen Grivo. »Saj veš, da je najboljše, če midva pometava vsak pred svojim pragom. Ti si nameč izmed vseh največjih grešnik v tem oziru, če sem prav razumel Slamnika. Take tajnosti zve človek najprvo. Zato ne zameri, če vem, da si zaljubljen, kar maček v sušeu ali divji petelin poleti.«

Prenos	260.023	K 20 v
3. na terjatvah	4.273	» 88 »
4. na brezobrestnih posojilih	21.204	» 54 »
5. na družbeni glavnici	39.104	» 03 »
6. na pokojninskem skladu	15.976	» 24 »
7. na obrambnem skladu	86.958	» 66 »
8. na zapuščini V. Polaka	177.896	» 06 »
9. na zapuščini K. Kotnika	646.660	» 33 »
10. na blagajniškem ostanku	4.572	» 85 »

Skupaj torej	1.256.669	K 79 v
Pasivna imovina pa je znašala:	292.674	K 32 v
Čista imovina je tedaj	963.995	» 47 »
Cista imovina se je tedaj pomnožila proti isti imovini iz leta 1909 v znesku 313.063 K 63 v za znesek 650.931 » 84 »		
Proračun za leto 1912 izkazuje stroškov	686.100	K — v
dohodkov pa	141.700	K — v

tedaj primanjkljaja 544.400 K — v v katerega pokritje se bode po potrebi najelo posojilo.

Zgornja Dravska dolina s posebnim ozirom na marnberški okraj.

(Konec.)

Preidem k središču celega okraja, v slaboznani Marnberg, kjer so našeli l. 1900 971 Nemcev, 59 Slovencev, 8 druge narodnosti in 28 ijudi brez narodnosti, kar se more zgoditi le v Marnbergu. Pri zadnjem ljudskem štetju je najbrže število Slovencev padlo, vendar mi pa ni znano, če so se ljudje brez narodnosti v pretečenem desetletju kaj pomnožili.

V Marnbergu so nastanjeni vsi uradni. Uradniki so od sodnika do zadnjega pisarja in sluge vsi »stramdeutsch«, četudi je marsikaterega dojila slovenska mati. Isto je pri daskariji, kjer je nastavljen po zanimivih pravdah znani načelnik »Südmärkine« podružnice. Drobnič, ki je prišel iz Št. Lenarta. Seveda znajo vsi slovensko, ker je okraj po veliki večini slovenski. L. 1900 so uradoma našeli v celemu okraju 10.645 Slovencev in 4859 Nemcev. Nemec je pa gotovo 2/3 umetnih. Vendar se ravno v Marnbergu kaže pravi tip avstrijske pravičnosti in strpnosti. Vse oblasti raznun notarijata so nemške in zadnji kmet v hribih, ki ne zna nemške besedice, dobi vsa povabila k oblastnjaku v nemškem jeziku. Če bi se ne odzval nemškemu vabilu, bi se mu najbrže zgodilo, kar meni, ko me je dal sodnik Gränitz po orožniku vzeti med poukom iz šolske sobe ter me odvesti pred sodnijo v veliko zadoščenje matere Germanije. Omenjam le, da se je v tej zadevi interpoliralo ministra od liberalne in klerikalne stvari, a dr. Gränitz je dobil ob zaključku polletne jezikovne afere polletni dopust in se potem vrnil na svoje mesto v Marnberg.

Marnberg je najbolj zagrizeno nemško gnezdo, kjer igrajo prve nemške gosli sami uslužbeni c. kr. uradov. Brez teh bi se ne bilo niti polovice tistega nemškega šovinizma, katerega je opažati sedaj in ki je dospel res do vrhu. Marnberški obrtniki znajo le takrat slovenski, kadar obrajo slov. kmeta ali delav-

ca bodisi v okolici ali pa zunaj v okraju. Šola je potrasredna, popolnoma nemška, dasi ima proforma prostovoljni slov. kurz, katerega se po zaslugu nemških učiteljev udežuje tako malo otrok. V šoli, ki je seveda podpirana od Schulvereina je nastanjen tudi nemški zasebni vrtci. Ker so čuli, da se namerava postaviti slovenska družbina šola, so sklenili svojo razširitev v brazažno. Edino se v cerkvi je vsako nedeljo ena pridiga slovenska. Do sedaj je bil v Marnbergu edini vnet Slovencev kapelan Škop, ki je zbiral okrog sebe knečko mladino iz okolice v Marijino in mlaðenško družbo ter jo učil petja in iger ter prirejal včasih skromne slov. veselice. Sedaj odide tudi ta.

S slovensko šolo, dasi je že stvar sklenjena in prostor kupljen, pa se odlaga in odlaga, da bodo menjata prepozno. Ako bi se kmalu ustavila ter prišlo pravo učiteljstvo, bi se dalo še mnogo rešiti. Priporim, da je imela že načrt za slovensko šolo (klerikalna) slovenska posojilnica v Marnbergu, ki jo je namevala sama zidati. Da, ta posojilnica s konsumom! Ko bi bila cela stvar solidna in v pravih rokah, bi imeli danes v Marnbergu upoštevanja vredno, močno slov. manjšino. A žal, da se je gospodarilo tako, kako bi se nikoli ne smelo, posebno še na jezikovni meji ne.

Prišel je konkurz in potisnil slovenski živelj v Marnbergu in celotnem okraju ne za desetletja, ampak za stoletja nazaj. To je zasluga brezvestnih voditeljev, ki se niso igrali le s premoženjem kmetov, ampak tudi z njihovo narodnostjo. To je največji narodni greh, kar si ga moremo misliti.

Marnberg obdaja občina Vižinaga, kjer je bilo l. 1900 še 491 Slovencev in 693 Nemcev in kjer je slov. kandidat dobil l. 1907 nad sto glasov. Letos je število pri volitvah nepričakovano padlo na škodo Slovencev in se volilni shod radi Marnberžanov sploh ni mogel vršiti. Kdor ne pozna bližnje ondotnih razmer, se je eduil tej izpremembi. V resnicni ni pa nič čudnega. Pred 4 leti je bila radi tega toliko slov. glasov, ker je bila osebna razprtija župana z Marnberžani; sedaj so se pa med seboj pobotali in je župan agitiral za Nemce, Marnberžanom na ljubo. V resnicni je Vižinaga v pretežni večini nemška. Le kraji Sv. 3 Kralji in Sv. Janez, ki spadajo pod občino Vižinago, so po večini slovenski.

Občina in fara Remšnik leži na precej visoki gorski planoti in je imela l. 1900 1560 Slovencev in 12 Nemcev. Letos je število Slovencev padlo na 1493 in število Nemcev na 80, kar je zasluga števnega komisarja Petra Gröglja. V resnicni je le kakih 20 Nemcev, ki se priselili od drugod.

Šola je utrakovitična trirazrednica, kjer deluje kot nadučitelj g. Glaser, brat prof. Glaserja; ta go spod je boječ in si ničesar ne upa storiti v narodnem oziru. Drugi učitelj je Kavčič, rodom Kranje, zaveden Slovenec, a tudi ne dela ničesar zunaj šole iz razumljivih vzrokov. Glavna oseba je pa na šoli suplent Kugler podpiran od »Südmärkine« in Schulvereina. Tega je vrinil okr. Šolski svet marnberški v populoma slovenski kraj, dasi niti nima izpitja v slovenščine ter je torej nepostavljeno na tem mestu.

Na Remšniku je slov. kat. izobraževalno društvo, ki je ustvarilo med mladino dokaj gibanja ter prireja tudi veselice. Župnikuje zaveden župnik Podrinski.

»Kar sedaj le gospodična,« meni Ržen ter vstane. »Mislim, da bo to izplačilo zelo prijetno in sladko.«

»Ne vem,« reče potihoma Zalka ter pogleda Zgovernra. In njuna pogleda sta se srečala. Zgovernor je bil že populoma zaljubljen v Sušnikovo gospodično; zato ji je proseče zrl v oči. Zalka pa je iskal v njegovih očeh za nočjo samo šele prijateljstva.

In menda ji je bil povsem prijatelj Zgovernora, ker se je skoraj neopazno približala s svojo glavo Zgovernorom, kjer sem ji nekaj takega pisal, kateri bi hotel reči, da jo ljubim. Toda nikakor pa ne morem trditi, da sem bil zaljubljen takrat. Glavna stvar je, da nisem več njen trabant. Tudi ne vem, kje je in če je še deva, zaključi dijaške odisijade.

In obraz se mu začalost, ko viši, da ne morem on vprašati Zalko, jer je zanj zljubljena, ali še prosta. Toda ob misli, da so njene oči obetale nekaj lepega in sladkega, se mu zjasni čelo.

Ržen se ni udeleževal razgovaranja svojih tovaršev, ampak je raje poslušal pogovor med Zalko in Zgovernorom, ki je pripravoval važnejše dogodek iz svojega dijaškega življenja. Zelo se je razjel Ržen nad njim, ko je natanko opisoval svoje dijaške ljubezni, ter mu nadalj vskovrste priimek, samo človeka ga ni nazval.

bo nasprotovala, če Avstrija uvozi par sto ton argentinskega mesa, nasprotoje pa stalnemu uvozu mesa iz te dežele. Upajo pa, doseči sporazumljene, da se zviša kontingenčno uvoza srbskega mesa. S tem bi se pa le tedaj ugodno vplivalo na mesne cene, če bi se meso uvažalo pri znižanih carinskih postavkah. Ker je zvišanje mesnega kontingenta za srbsko živinorejo in srbsko trgovino največjega pomena, bodo od Srbije zahtevali olajšav za eksport avstrijskih industrijskih predmetov. Seveda se morati najprvo sporazumeti avstrijska in ogrska vlada.

Predsednik državne zbornice dr. Sylvester je naročil pisarini državne zbornice, naj skliče načelnika klubov na konferenco, da določi sporazumno s klubnimi predsedniki dan prihodnje plenarne seje. Dneva konference predsednik še ni določil, najbrže bo pa to 15. september. Splošno prevlada mnenje, da bo državni zbor sklican 10. oktobra in da ne bo večine za predlog nemških socialnih demokratov, naj se preje skliče državni zbor.

Vlada je vprašala deželne odbore, ali so zadovoljni, da se skličejo deželni zbori še pred zasedanjem državnega zabora. Koroški deželni odbor se je izjavil proti kratkem in vsled tega nepomembnem jesenskem zasedanju, obenem pa je pa izrazil željo, naj se skliče deželni zbor v zadnjih dnevih meseca decembra, da se dovoli proračunski provizorij. To zasedanje naj se nadaljuje meseca januarja in februarja. — Tržaški deželni odbor se je izjavil za to, da se skliče deželni zbor 25. t. m. V istem smislu je odgovoril tudi predarški deželni odbor. Govori se, da hoče tudi moravski deželni zbor v tem mesecu zborovati, vendar pa to ni zelo verjetno, ker je njegova delozmožnost precej otežkočena.

Justhova stranka je začela kazati svoje prave lice. Do zdaj se je kazala vedno in povsod kot navdušena in prepričana zagovornica splošne, enake in tajne volilne pravice in je šla s to zahtevu tudi v boj proti brambni reformi. Kar naenkrat je pa zdaj proglašil ugledni član Justhove stranke, poslanec Eitner, da ravno ni treba splošne in enake volilne pravice, temveč da bi se stranka zadovoljila tudi samo s tajno. Socialno - demokratična stranka je vsed tega seveda silno razburjena in zahteva od vodstva Justhove stranke točnega in jasnega odgovora.

V srbski zunanjosti politiki se je izrazil srbski zunanj minister načrnam dopisniku časopisa »Birževija Vdomosti« sledče: »Naši odnosi napram Avstro-Ogrski za zdaj konkretni. Vesti o težkočah, ki so nastale med obema državama na temelju trgovinske pogodbe, so neosnovane. Naša pogodbam z Avstro-Ogrsko je popolnoma intaktna. Vzrok tem vistem so najbrže pogajanja, ki se vrše med Avstrijo in Ogrsko zaradi uvoza mesa. Srbija je mogoče edina-dežela, ki bi lahko preskrbovala Avstrijo z mesom. Morda pride kmalu do avstrijsko - ogrsko - srbskih pogajanj, zdaj se pa ne vrše.« Minister Milovanović je zanikal, da bi bila Srbija nezadovoljna s smerjo jadranske zeleznic, in je razventega naglašal skozinsko prijateljske odnose z Bolgarijo. Minister je končal: »Rusija je barometer za vse slovenske dežele. Če je Rusija močna, tedaj se čutimo varne. Steer nihče ne ogrožuje naše eksistence, toda lepo je življenje, če se ve, da živi rojak, kateremu naša usoda ni brez pomembna.«

Italija baje resno misli zasesti Tripolis. Nekateri italijanski listi poročajo, da je v Siciliji organizovani pod poveljstvom gener. Salysja 40.000 do 50.000 mož, ki naj okupirajo Tripolis.

Francosko - nemški sporazum se je baje principijelno že dosegel. Nemški državni kancler Bethmann - Hollweg je došel v sredo popoldne od avdijence pri cesarju Viljemu iz Kiela v Berolin in imel še isti večer in drugi dan dopoldne posvetovanje z državnim tajnikom Kiderlen - Waechterjem. Sodijo, da je rezultat te avdijence in tega posvetovanja formuliranje nemškega odgovora na francoske predloge o rešitvi maroškega vprašanja, katere je prinesel iz Pariza poslanik Cambon. Cambon pošlje nemški odgovor v Pariz, na kar se baje sklene definitivna francosko-nemška pogodba o Maroku. Francosko - nemški sporazum temelji, kar se razvidi iz izjav oficijalnih listov: »Tempsa« in »Kölnische Zeitung« na sledenih načelih: Poli-

tični vpliv v Maroku ostane, zajamčen edinom Francije. Nemčija in druge vlevlasti dobe gotova omejena jamstva njihovega gospodarskega vpliva v Maroku. Francija pa odstopi obenem Nemčiji nekaj ozemlja v Kongu, kakor smo že poročali. Francija bo baje s pomočjo svojega rezidenta in svojih komisarjev v Fezu vodila notranjo in zunanjou politiko Maroka in pa finančno upravo dežele. V Parizu in Berolini sodijo, da se je francosko - nemški sporazum o rešitvi maroškega vprašanja principijelno že dosegel. »Daily Mail« ima poročilo iz Berolina, da se je tudi državni tajnik Kiderlen - Waechter izjavil o doseženem sporazumu. Rekel je baje napravil dveva severoameriškima posebnima seloma, ki se mudita v Berolinu: »Vojne ne bo. Spor Nemčije s Francijo je na najlepšem potu, da se povravn. Obdržimo duri v Maroku odprte in dobimo teritorialno nagrado od Francije. Noben nemški kancler bi se ne upal zagovarjal pred državnim zborom vojne zaradi par pesčenih maroških holmev. Predno bo državni zbor 10. oktobra zopet otvoren, bo maroško vprašanje mora rešeno.«

Francoski ministrski svet je sprejel predlog ministrskega predsednika Caillauxa, da se dovoli občinam, sodelovati pri zadružnih mestarskih in pekarskih podjetjih, ki naj vplivajo na cene produktov privatnih podjetij. Nadalje naj se zgradi kolikor mogoče stanovanjskih hiš s cenimi stanovanji, da se na ta način vsaj nekoliko odpomore visoki najemnini.

Na Francoskem so baje tudi zasedli rojalistični komplot v prospelu princa Viktorja Napoleona. To senzacionelno vest prinaša ljutiski »Journal de Liège«. Komplot so baje zasledili vsled nerodnosti nekega generala. Komite pod vodstvom princa Viktorja Napoleona deluje že več tednov. Ustanovili so štiri subkomite, od katerih se eden bavi s propagando v armadi, drugi s pridobivanjem poslancev v parlamentu, tretji z organizacijo nemirov in sabotaž, četrti pa z organizacijo pristašev. S vestjo je skoraj gotovo v zvezi tudi poročilo, ki je došlo iz Španije, da imata princ in princezinja majhen dvor, podoben vladarskemu.

Portugalski monarhisti so torej resno in v vsi silo nastopili proti novoustvari republike. Preprečiti hočejo, da bi vlevlasti priznale republiko, ki se je pravzaprav 24. avgusta še definitivno ustanovila, ko je bil Manuel José de Arriaga izvoljen za predsednika. Že dolgo je znano, da so pristaši eks - kralja Manuela, ki biva na Angleškem, razvili silno agitacijo, da pridobi pristašev za restavracijo monarhije. V severnem delu države imajo monarhisti mnogo zaslombe, dočim je južni del skoraj vseskozi republikanski. Dogodi, ki so se zdaj začeli odigravati, bodo privedli do odlöčilne bitke med obema državnima oblikama. Monarhisti so zbrali na špansko - portugalski meji preeje vojne moći. Naiveč del sestaja iz deserterjev; imajo dolgoročni artiljerijo in tudi močno kavalerijo. Monarhisti nameravajo baje zavzeti mesti Braga in Oporto. Oporto naj postane sedež provizorične monarhistične vlade.

Stajersko.

Kako pri nas čuvamo naravne znamenitosti? Severozahodno od Zaleca, dobre tri četrt ure hoda, se nahaja lepa podzemeljska jama, ki jo ljudstvo imenuje »Pekel«. Tekom časa so se napravili v njej lepi kapniki - ki so vzbujali pravo občudovanje pri vseh, ki so jih imeli priliko videti. Želja po dobičku pa je oropala »Pekel« njegovega naravnega krasu. Kapnike so polomili in odpečljali v Celje za kapucinsko cerkev, ki se pravkar razširja. Sedaj sicer jama, v kolikor je preiskana in brez nevarnosti dostopna, nima svoje prejšnje lepote več, vendar pa si jo je še vedno vredno ogledati. Ali se ne bo našlo nikogar, da bi preprečil nadaljnje tako barbarsko gospodarjenje v »Peklu«? — Kakor čujemo, si namerava prihodnjo nedeljo večja slovenska družba iz Celja jamo ogledati.

Iz Šmarja pri Jelšah. Na podlagi našega poročila, kako je kapelan Sisko pretepel neko deklo, ki ni hotela postati Marijina devica, se je vpeljala proti kaplanu sodniške preiskave in bo obravnavana dne 16. septembra. O ozidu poročamo.

Volitev v pridobitniško komisijo davčnega okraja Celje - Dežela! Vnovič opozarjam na volitev v pridobitniško komisijo, katera je pred dumi. Dne 13. septembra volijo se volilni možje 3. razreda, dne 14. sep-

tembra pa volilni možje 4. razreda. Voli se na ta način, da se od volilke podpisana glasovnica z legitimacijo vred pošlje po pošti davčnemu uradu. Z ozirom na enotnost je neobhodno potrebitno, da so vse glasovnice enako izpolnjene. Za to se bo, kakor tudi druga leta, izpolnitve glasovnic oskrbela v Celju. Vsled tega nujno prosimo, da vsak volilni upravičenec takoj po poštu svojo legitimacijo in glasovnico, katera mora biti seveda podpisana, držu. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju, ali pa političnemu društvu »Naprek« v Celju. Glede oseb volilnih mož in članov komisije naznanjam, da se v tem oziru ni izvršila nobena izpremembra in da se bodo volile iste osebe, kakor pri zadnjih volitvah. Podrobnejša navodila smo poslali z upnikom v posameznih občinah; gg. zaupnika pa prosimo, da brez odloča ukrenejo vse v smislu poslanega juna pisma in da pošljajo pobrane glasovnice in legitimacije na zgornje navedena naslova najdalje do 13. septembra zjutraj.

Velika ljudska slavnost, ki jo prirede klub naprednih slovenskih akademikov v Celju, 17. sept. t. l. v vseh zgornjih prostorih Nar. doma obeta biti po pripravah zares nekaj posebnega. Svirala bo vojaška godba, naše narodne dame bodo skrbale za lačne in žejne in za drugo zavavo bo obilno preskrbljeno. Omenjamamo le volitev kraljice lepotic, ki bo za naše kraje nekaj res posebnega. Ker vstopinja znaša le 50 vin. je pričakovati tudi iz drugih krajev ogromne udeležbe!

Iz Celja. Osemdesetletnico slavi v rodbinskem krogu dne 14. septembra g. Matevž Ravnikar, oče špecijskega trgovca g. Ivana Ravnikarja. G. Ravnikar je bil svoj čas gostilničar pri »nemškem vitezu« na Rimski cesti v Ljubljani, sedaj pa živi pri svojem sinu v Celju in vživa zaslužen pokoj. Zdravemu in čilenu starčku, pravemu prototipu stare kranjske grče, želimo še mnogo vloga na skodo pravčnosti in šole. O tem boderemo v kratkem pisali več.

Iz Velenja. Kakor smo že v »Slov. Nar.« poročali, priredi nemško železničarsko pevsko društvo iz Maribora dne 17. septembra v zvezi z drugimi nemškutarskimi bližnjimi pevskimi društvami velik zlet v Velenje. Ker ima cela slavnost izizven namen, so sklenili velenjski Slovenci na slavnost primerno odgovoriti in prirede isti dan popoldne na trgu velik ljudski shod, na katerem se bode govorilo o navalu Nemcev na Šaleško dolino. Pričakuje se sicer, da bode politična oblast obe prireditvi z ozirom na »javno varnost« prepovedala.

Iz Studenic pri Poljanah. Neki dr. Schusterl z Dunaja sedi navadno vedno v uradu, tudi ko prihaja pošta, zraven gdč. poštarice. C. kr. poštno ravnateljstvo v Gradcu se vljudno prosi, da odpravi nemudoma ta nedostatek.

Iz Šoštanja. Vrli narodno - napredni župan okoliške občine, g. Jošip Košan, je nevarno obolen. Našemu vrlemu somišljeniku in neustrenemu branitelju narodnih in kmetijskih pravic želimo skorajnjega okrevanja!

Iz Sevnice so raztrosili nemškutari po svojem časopisu vest, da so jih Slovenci ob prilikl šolske sklepne slavnosti na tamoznji nemški šoli napadli. Resnica pa je (kakor je »Slov. Nar.« tudi poročal), da so se nemškutari med seboj stepli. Sedaj so moralni graški listi vest o napadu Slovencev na sevnške nemškutarse primerni popraviti.

Slov. akad. fer. društvo »Bodočnost« sodeluje pri veliki ljudski veselicu dne 10. t. m. v Ptiju. Veselico prirede vsa ptujska narodna društva v proslavo 25letnice tamošnje moške C. M. podružnice s pričetkom ob 3. uri popoldan ter se bode razstrelala na vse prostore »Narodnega doma«. Izmed mnogih v raznovrstnih priprav omenimo pristno hrvaško »gostiono«, katero aranžira naše društvo s prijazno pomočjo narodnih dan in gospodinjstv v katera bode gotovo imela veliko privlačno silo. Dijaštvo bližnje in daljne okolice prosimo, da razvije marljivo agitacijo za obisk te prireditve, koči na obisk v Pragi. Najprisrčneje vabiemo starešinstvo našega društva, da se čim najštevilnejše udeleži, člani pa se pozivljajo, da pridejo korporativno 10. t. m. v Ptuj k narodnemu slavlju. — Odbor.

Iz Šmarja. V nedeljo, dne 3. t. m. je obhajala Podravska podružnica slov. plan. društva z izvrstno ubitvijo naše najuspnejše društvo za obrambo meje, kdo je kriv, da so prav po vseh vodilnih mestih v Ljubljani nameščeni sami Nemci, kdo je zahrtnuto izdal avtonomijo našega stolnega mesta, kdo je dal Nemcem kar sedem občinskih mandatov v Ljubljani itd.

Vprašajte pa, čestiti gg. učitelje s Spodnje Stajerske tu-

di naše klerikale, kako je s slučajem Kreuland v Beli peči!

Zakaj so klerikale v narodno takoj ogroženem kraju raje namestili zagrizenega nemškega nacionaleca, kakor dobrega Slovenca.

Zakaj se slovenski deželni

šolski svet kranjski prav nič ne bri-

ga za prežalostne slovenske šolske

razmere na Kočevskem.

Na vsa ta vprašanja naj vam najprvo povoljno odgovorim, nasi klerikale, potem pa jimi šele porečete, da hočete o delitvi z njimi sploh — goroviti.

Cisti dobiček slavnosti dne 3.

septembra t. l. v Zidanem mostu v

pri »Podpornemu društvu za slov.

visokošole v Pragi« znaša 468 K

69 v, kateri znesek so celjski akademiki z medsebojnimi prispevkvi zvi-

šali na 500 K. Iskrena Zahvala na

sim rodoljubnim rodbinam iz Po-

savja, ki so nam doposlali grozdje,

vina itd., kakor tudi tistim ki so

nam z denarjem prispevali in s tem

omogočili tak gmotni uspeh. — Klub

naprednih slov. akademikov v Ce-

ljiju.

Brežice. Namestništvo v Gradcu

je podelilo g. Karlu Vogrinu v Bre-

žieh koncesijo za izvrševanje tesar-

ke obrte.

Drobne novice. Iz Celja. V

poročilu o občnem zboru naše

marijive ženske podružnici C. M. D. je

pomotoma izostalo, da je za odbornico

izvoljena tudi gdč. Jožica Gregorinova. — Brez srčni Nemeči.

»Marb. Zeit.« poroča v zadnji številki:

V nedeljo zjutraj je doseglo v

Maribor s Koroškim vlakom kakih

200 hrvaških delavcev, ki so na nekem

posestvu pri Marnbergu obirale

hemelj. Delavce so pripravljali na

kolodvor, da je neka tovarisica po

dvodnevni bolnici naenkrat umrla.

Uboga bolnica je zastonj prosila za

skodelico mleka in vsaj eno kronske

predujma, da bi se poslalo po zdravniku.

— Iz Dobrne. Poštarju Gol-

Senska kupčija »Gospodarske zvezde« v logaški okolici je postala prava židovska barantija. Minuli mesec je pisala »Gospodarska zvezda« Vlku Podlesniku v Garčevec, da naj nakupi sene kolikor ga more od kmetov kupiti in mu je obljubila za 100 kg po 5 K 20 v. Podlesnik je takoj pričel mesečariti za seno in sicer v gostilnah. Kadar je kakega kmeta oprijanil je pričel potem z njim »glijati« za seno, in posrečilo se mu je, da je na ta način dobil dva posestnika, Poženela in Klančarja v Garčevecu. Prvemu je obljubil po 2 K 20 v drugemu pa po 1 K 70 v stari cent. Ker sta se drugi dan posestnika premisli, sta odpovedala pogodbo s Podlesnikom, na kar je prišlo do tožbe. Pri prvi obravnavi v Logatecu je posestnik Poženel predlagal preložitev obravnave z dostavkom, da je bil v kritičnem času tako vinski, da ni vedel, po kakšni ceni da je prodal Podlesniku za »Gospodarsko zvezdo« seno, ker je Podlesnik dajal preveč za pijačo in je predlagal za dokaz druge priče. Podlesnik je naznani »Gospodarski zvezzi« ta slučaj in »Gospodarska zvezda« mu je sporočila, naj kupčijo mirnim potom sklene med obema posestnikoma brez tožbe, z opazko, »da ne bode kakega javnega škandala!« Ivan Mihevc v Logatecu je nakupil že več vagonov sena za »Gospodarsko zvezdo« po 2 K 40 v stari cent. Koliko vagonov sena in po kakšni ceni bodo šlo iz Logateca na »Gospodarsko zvezdo« bodovali sporočili, kajti »Gospodarska zvezda« je naredila sklep za tisoč vagonov po 5 K 50 v met. stot, za odpošljitev do 30. novembra t. l. in kakor prekupe za seno pripovedujejo, ga potaki ceni na Kranjskem več ne dobi, in to je za kmete prav.

Vodovod v Trnovem. Piše se nam iz Trnovega: Veselo je biti Avstrijec! Da so v Idriji podrli revnemu obrtniku klet, ki ni bila nobenemu v škodo, v to so morali imeti deželni inženirji nemudoma čas. Nima jo ga pa — hvala dež. odboru! — v to, da bi napravili narčat za vodovod v Trnovem, kjer sedaj tripi večina vasi občutno na pomanjkanju vode, vseled česar je nevarnost postanka kakih epidemične bolezni gotovo velika. Da moramo domačini v tej nevarnosti živeti, je umevno, neumevno pa je, da se najdejo drugod starši, ki ob tem položaju izročajo še dečo v tukajšnji samostan. In kaj se bi zgodilo v slučaju požarja, si lahko mislimo. Pa niste samo te nevarnosti! Občina ima tudi na leto najmanj pol tisočkata krom řeke na obrestih izposojila, s katerim je kupila vodo moč v svrhu naprave vodovoda. To lahko izračuna vsak — izvzemši menda našega župana, — in če se tako gospodari, potem ni čuda, da plačnjemo sedaj 60% obč. doklad, a smo jih pod prejšnjim naprednim županstvom komaj 20%. — V Zgornji Šiški je vlada razpustila obč. zastop, ker ni hotel biti župan ponjen sluga dr. Stusteršču. Za naš občinski odbor pa se živ krst ne zmeni, dasi obstaja protipostavno že sedmo ali osmo leto. Res veselo je biti Avstrijec!

Leskovški kaplan Kopitar. Piše se nam: Vaša odkritja glede Kopitarjevega značaja so bila prav časna primerna in so tega moža pokazala v pravi luči. Je to protitip fanatičnega kaplana, praveci vzorec za tako blago. Ko je bil kaplan Kopitar prestavljen iz Kočevja v Leskovec pri Krškem, smatrali smo ga vobče kot narodnega mučenika in žrtve izdajalske politike S. L. S. in znano je, da je celo hotela iti deportacija mu izrazit simpatije, kar so še o pravem času preprečili previdnejši možje, svareč pred takim korakom. Poznejši dogodki so žal popolnoma opravičili to svaritev in ji prav dali. Kopitar je postal v kratkem času svojega pastirovanja stalna figura v sodni dvorani. On, ki nima volilne pravice, ki ne more niti voliti, niti voljen biti v občinski odbor, se peha za bližnje obč. volitve v Krškem za žive in mrtve, dasi ga prav nič ne brigajo, in vsiljuje volilem svoje misli na skrajno zoprn način. Vse bolj in bolj se utrijevajo mnenje, da je Kopitar patologičen pojaven in da ni pri zdravi pameti. S tega stališča bo treba proti njemu zanaprej postopati. Mož se tudi hudo zavzema za »čuk« in hujške nezrele fantje k tožbam radi tega priimka. Naj se potolažijo Kopitar in njegovi podrepniki: čuki so in ostanejo čuki, nihče jim tega ne vzame več, ker se je to imeno popolnoma vkoreninilo in je tudi docela primerno. S kazenskimi tožbami ne boste rešili čukarje!

Danes odborova seja in stanek dam za cvetlični dan. Kakor že naznanjeno se danes, 9. septembra ob 6. popoldne v »Narodni kavarji« vrši odborova seja in stanek dam, da se pogovori o njunih in važnih vprašanjih glede cvetličnega dne. Prosí se tedaj damski odbor, da pride polnoštivilno k posvetu, na katerega so vabljene vse dame, ki hočejo sodelovati pri cvetličnem dne-

vu 24. t. m. v Koriat dijaskemu podpornemu društvu »Radogoj«.

Slovenakemu rodoljubju! Odbor društva »Branibor« prosi slov. rodoljubje, da mu prepriča prebrane slov. časopise, katero razpoljila naše društvo vsaki teden v ogroženem kraju in na meje slov. dežel. S tem razpošiljanjem vrši naše društvo važno narodno delo; naj bi se izobrazbe širila — kolikor je to potom časopisa mogoče — tudi v zadnjem gorskem vasi, naj bi imeli s tem naši bratje v ogroženih krajih, ki dostikrat iz gromotnih ozirov ne morebiti naročeni na kak list, lepo priliko, da se jih polagoma vzgoji do zavdihov in značajnih Slovencev. V to svrhu zbirajo naše društvo predvsem napredno časopisje in iskreno je želite, da se slov. javnost v veliki meri odzove naši prošnji. Časopisi se pobirajo vsako soboto in sicer se jih lahko odda v sledenih trafikah: Češark, Šelenburgova ulica; Dolene, Prešernova ulica; Kleinstein, Jurčičev trg in Velkavrh, St. Jakobskega trga. — Odbor društva »Branibor«.

Na tukajšnji c. kr. državnih gimnazijih ob Poljanski cesti se bodo vrislo vpisovanje na novo vstopajočih učencev v petek, dne 15. septembra, vzprejemni izpit pa v soboto, dne 16. septembra. Vse drugo se izvede iz današnjega inserata.

Izlet društva slov. trgovskih sotrudnikov v Kolinsko tovarno. Omenjeno društvo je priredilo v nedeljo 3. t. m. izlet v Kolinsko tovarno, kateri je bil nepričakovano dobro obiskan. Udeležence sta vodila zastopnica Kolinske tovarne g. Walland in delovodja g. Mucafir. Udeleženci so z velikim zanimanjem sledili razkazovanju raznih strojev in pripravljanju kavnih primesi. Splošno so občudovali velikočistost, ki vlaže v tovarni. Vodstvo je pri razkazovanju kazalo res pravo slovensko gostoljubnost ter končno udeležence še pogostilo. V imenu odsočnega ravnatelja je pozdravil navzoče g. Dolničar Zahvalil se mu je predsednik društva g. Ancona ter nazdravil g. ravnatelju. V nadalnjem govoru je poudarjal važnost Kolinske tovarne na gospodarskem polju ter končal svoj govor z željo, da obdrži vse udeležence Kolinsko tovarno v najboljšem spominu ter njene izdelke vedno in povsod kot res najboljše priporočajo.

Na naslov c. kr. okrajnega glavarstva v Ljubljani. V dobrunjski občini traja pasji kontumac že pol leta. Splošno je znano, da se v prestavno določenem času ni pritepel noben slučaj stekline; le c. kr. glavarstvo ne ve tega, ker se ne zgane, da bi preklicalo kontumac. Menda misli, da sme z okoličanji postopati kakor hoče in se takoreč iz njih norčevati. A mi se nikakor ne strijamamo s tem, da moramo svoje živali naravnost trpinčiti vsled krvide c. kr. glavarstva. Odločno zahtevamo, da stori slavno c. kr. glavarstvo svojo dolžnost in kontumac takoj prekliče. Nečemo ničesar drugega, kadar samo to, da se postava uporabi tudi takrat, kadar je nam v korist in ne samo tedaj, kadar nam nakloni neprijetnosti.

Čevljarski mojstri si dovoljujejo vprašati svojega zadružnega načelnika g. Erjavec, kdaj vendar misli sklicati občni zbor za 1. 1911.

Strokovni tečaji za krojače, krojačice in čevljarje v Ljubljani se bodo slovesno zaključili v nedeljo, dne 17. t. m. ob 10. dopoldne v veliki dvorani Mestnega doma. Razdelila se bodo ob tej priliki izprizvaleda vsem udeležencem tečajev, kakor tudi onim, ki so napravili preskušnjo za mojstre, oziroma mojstrice, nakar se bo otvorila razstava v vseh tečajih izvršenih risarjih in del. Slavno občinstvo se vabi na udeležbo, kakor tudi na obisk razstave, ki bo odprtta od 17. do včetega 19. t. m. od 9. do 12. dopoldne in od 3. do 6. popoldne. Vstop je brezplačen.

Umrl je danes zjutraj v 71. letu starosti g. Ivan Stritar, oče tukajšnjega kavarjnega g. Ivana Stritaria. N. v. m. p.

Zanimivo delo. V izložbi tvrdke Gričar v Prešernovi ulici je razstavljena ploščata podoba, sestavljena iz kamenja v raznih naravnih barvah in naravnih oblikah. Podoba je narejena iz tolčenega kamenja in ima vsak posamezen kamenček tisto barvo, ki jo je dobil v naravi in tisto obliko, ki jo je dobil pod udarci ročnega kladiva. Tudi okvir je v naravnih barvah. Narejen je iz rdečkastega macesnovega lesa, okraski na njem pa so iz mecesnovih mladišč. Radi trpežnosti ter boljše ohranitve in pridobilje sijajnejših barv pa sta seveda podoba kakor tudi okvir napojena s šestim lanenim oljem. To delo je pač prvo vrste. Način, kako sestavljati take podobe, si je pridobil in prisvojil g. Fran Rojec v Radovljici sam po lastnem trudu in prizadevanju. Podoba in okvir sta napravljena na jake solide način, ki jamči za trpežnost na suhem in vlažnem kraju.

Vendar je podoba že savarovana s čipo. Podoba je napredaj.

Nikakor ni vseeno, kakšno kavno primes rabimo za kavo. Najbolj je brez dvoma Kolinska kavna primes. O dobrih lastnostih tega kavnega pridatka so danes vse slovenske gospodinje že docela prepričane in zato se je ta kavno pridatke povsod vdomačil in prijabil. Poleg izvrstne kakovosti je temu vzrok pred vsem tudi to, da je Kolinska kavna primes domača blago — edino te vrste. Kolinska tovarna v Ljubljani, ki to kavno primes izdeluje, je dobro podjetje združenega našega trgovstva. Ne samo to, ona tudi z izdatnimi prispevki podpira vse naše važnejše kulturne in narodne institucije, da imenujemo posebej samo našo prekoristno družbo sv. Cirila in Metoda. Naravnost narodna dolžnost vsake slovenske gospodinje je, da kupuje samo pristno domačo Kolinsko kavno primes, kajti s tem podpira nele našo domačo industrijo, temveč indirektno tudi družbo sv. Cirila in Metoda. V vsaki slovenski družini mora biti Kolinska kavna pri-

reng vasi je bila takoj alarmirana. Nekaj članov je prišlo hitro na lice mesta pod vodstvom g. načelnika Valčeva Palečeka. Z brizgalno pa niso mogli stopiti v akcijo vsled velikega pomanjkanja vode. Klub temu se je posrečilo požar omejiti na navedeni dve poslopji.

Bela cerkev na Dolenjskem. Gospod dr. Vladimir Ravnhar, državni poslanec v Ljubljani je vložil prošnjo na ministrstvo za pomoč pogorelec v Tomazijski vasi, katera je imela tolik uspeh, da je isto priporočil ministriški predsednik ministru notranjih zadev, kateri je storil primerni korake potom deželne vlade kranjske, da dobe ponesrečenici državno podporo.

Elektrodiograf »Ideal«. Spored za soboto 9. nedeljo 10. in pondeljek 11. septembra: Največji kartuzijanski samostan v Paviji. (Naravni posnetek.) Uspešna zvijača. (Komično.) Vstajenje. (Jako zanimaiva drama.) Četa Guerrero. (Varijetetna slika v barvah.) Bambula si išče kosiša. (Jako komično.) Dodatek k večernemu sporedu od 7. do po 9. in od pol 9. do 10., ob ugodnem vremenu zadnja predstava na vrtu. Zurnal Pathé. (Tedenški pregled, najnovejše, šport, različno.)

Zdravstveno stanje mestne občine Ljubljanske. Od 27. m. m. do 2. t. m. se je rodilo 13 otrok, mrtvoren je bil eden, umrlo pa je 24 oseb, med njimi za grizo 1, za jetiko 7 in sicer 5 tujev, vsed mrtvouda 3. Umrli je bilo 12 tujev in 17 vočov.

C. kr. deželni plačilni urad v Ljubljani na Cesara Jožefa trgu bo dne 12., 13. in 14. septembra 1911 zaredi glavnega snaženja uradnih storov strankam zaprt.

Umorjen otrok. V pondeljek 4. t. m. je našla kmetica po domače Ančka iz Stare vasi pri Vidmu na njivi blizu postaje Videm-Krško med korujo večji zavoj. Misleč, da je kak popotnik ta zavoj tja spravil, ga je pustila nedotaknjena. V torek je našla zavoj na istem mestu in ga tudi zdaj ni odprla. V sredo proti večerji ji je postala stvar sumljiva in je zavoj odprla v navzočnosti nekaterih ljudi. Našla je v njem v krvave cunje in papir zavito truplo kake tri do štiri leta starega otroka z vrvjo na vratu. Na zgornjem delu telesa je bil mrtvi otrok že ves črn. Kdo je umorjen otrok, kdo je morilce se ne ve. Sodi se, da se je najbrž kak tujev pripeljal z vlakom in je truplo vrgel v korujo.

Zaljubljeni petelinji. Marija Koenig je posestnica v gospodinjarka na Potoku pri Novem mestu. Stara je okoli trideset let in vdova. Ker je strojevoda vlak ustavil, so neznanca potegnili izpod lokomotive, a je bil že mrtev. Na lice mesta došla policijska komisija je pri samomirelu našla delavsko knjižico, glasečo se na ime Jožef Mokole, rojen 1860 v Slivnici. Dalje se vidi g. trgovci naprošajo, da ne pošljajo k načelniku trgovskih uslužencev, ki so na potovanju in prosijo podpor. — Obrtna oblast je prepovedala gremiju podprijeti te ljudi, gremij pa tudi nima sredstev, da bi podpiral v največjih slučajih delomrzne.

Kam pa jutri? Iz Ljubljane, kaj neda. Pa kam? Nikomur ne bo žal, če gre na izprehod v St. Vid in se zaveti pri »Slepem Janezu«, kjer predi ondotni Sokol vrtino veselico, spojeno z javno telovadbo. Jutri torej k »Slepemu Janezu!«

Iz Šmartna pri Litiji. Na koncert, ki ga prirede v prid mokronoškim pogorelcem tukajšnje pevsko društvo »Zvon«, opozarjamo naše občinstvo, naj se ga udeleži v kolikor možno glemikom, ker bo nudil po raznobarvnosti sporeda velik užitek. Med drugimi krasnimi skladbami se bodeta prizvajali tudi dve polnoma novi pesmi, in sicer od E. Adamiča »V snegu« za mešan zbor in od F. Koruna »Potrkali...« za moški zbor. Obe sta bili deležni zelo laščivih ocen, tako da od strani občinstva, kakor tudi v tudi gospodarsko kritikov. Vstopnina v koncertu je 50 vin, začetek pa točno ob 3. popoldne, na kar znova opozarjamo.

Veselica v prid visokošolskim podpornim društvom, ki se je vrnila dne 3. septembra pri Zagodu, je — kakor se nam piše iz Idrije — zelo lepo uspela. Pevski program je ugašal, posebno koroške narodne pesmi. Prosta zabava je bila zivahnja, dvignil je bil lep in bogat srečovol, ples itd. Prostran vrt gosp. Grudnja je bil popolnoma zaseden. »Delavskemu braňnemu društvu«, kojemu knjižnici pripada tudi del dobrička in idrijskemu odsekmu »Prosvet« lahko na lepi prireditvi čestitamo.

Slovensko pevsko društvo »Podbreška Lira« je priredilo 3. kimavec t. l. veselico v prostorih g. Pavlina v Podbrezjah. Ceravno so gotovi zasepljeni strastno agitirali proti prireditvi, je ta lepo uspela. Udeležba je bila prav povoljna, a tudi gmotni uspeh za tukajšnje razmere zadovoljiv. V prav obilnem številu so nas posetili Tržičani in Ljubčani. Naši letoviščarji so pa prišli do zadnjega. Čast jim! Pa tudi iz drugih sosednih krajev je bilo precej ljudi. Celo iz Ljubljane, Jesenice, Bleide, Postojne smo opazili precej posetnikov. Ker je bila polovica čistega dohodka načelnika Ciril-Metodovi družbi, smo prejeli tudi več preplači. Večje zneske so darovali gg.: Pretnar Jožef, c. in kr. mornarični komisar iz Pulja, 5 K, ga. Pavlin Helena in gdčna. Regorscheg Amalija iz Ljubljane 5 K, neimenovana po 10 K. Srčna jih hvala! Zahvaljujemo se pa tudi g. A. Pavlinu, veletržnu v Podbrezjah, ker nam je brezplačno odstopil pod za uprizoritev igre ter nam tudi šel na roke, g. Marinčiču, stavbnemu podjetniku na Viču, za prepuštitve desk, gg. F. Pretnarju in P. Debeljaku ter I. Zirkelbachu, knjigovodji ljubljanske plinarne, za njegovo pomorč pri vprizoritvi igre. Za isto uslužbo izrekamo zahvalo tudi g. M. Matijašiču, abu. jurističu v Podbrezjah. V celem je bilo 204 K 66 v dohodkov in 99 K 10 v stroškov. Čistega je tedaj ostalo 104 K 56 v.

Narodna obramba. Glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda. Udeležnikom velike skupščine družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, ki bo dne 10. septembra v Tržiču, se naznana, da vozi iz Tržiča posebni vlak ob 9. uri 30 min. in pride v Kranj ob 10. uri 20 min. tako, da imajo skupščinarji zvezo proti Ljubljani in proti Jesenicam. Skupščinarji naj kupijo v Kranju vozne listke za Tržič in nazaj.

Pozor! Cenjene udeležence velike skupščine družbe sv. Cirila in Metoda, ki bo v nedeljo, dne 10. septembra v Tržiču, opozarjamo, da gredo skupščinarji takoj po prihodu v Tržič ob 8. uri 36 minut na župno pokopališče, kjer polože na grob blagopojnega mectna Viljema Pollaka vence, gosp. prof. dr. Iliešč pa bo imel primeren govor.

Društvena naznanila.

Zensko telovadno društvo v Ljubljani vladljuno naznanja, da je redna telovadba v torkih in sobotah od 6.—8. zvečer. Telovadke se sprejemajo v gori navedenih urah v Sokolovi telovadniči v »Narodnem domu«.

Izpred sodišča.

Porotne obravnave pri okrožnem sodišču v Novem mestu.

Zrtve rabuke v Šmihelu pri Žužemberku.

Prejšnji župnik v Šmihelu, Janez Župančič, ki je potem vtonil v Krki, je prišel pred leti na misel, da bi bilo dobro graditi novo cerkev. Bil je velik optimist in je mislil, da bo zgradil cerkev morda s 30.000 ali 40.000 K. Sam je namenil dati za cerkev več tisočakov. Ker pa je preje umrl, ni šel niti vinar od njegovega denarja za cerkev, ki so jo bili že začeli graditi. Prebivalci Drašeči so se do skrajnosti branili prispevati za cerkveno stavbo, ker imajo takoj čez Krko farno cerkev v Zagradcu, h kateri sicer ne spadajo, kamor pa k maši vendar lahko hodijo, dočim imajo v Šmihel skoraj eno uro hoda. Zato so se branili opravljati naloženo jim tlako. Merodajni činitelji so dali to tlako kratkomalo opraviti po dinarijih in so naložili upornim kmetom plačilo teh dñinjav. Ker tudi tega niso hoteli plačati, je zaprosil stavbni odbor za politično izvršbo, ki se je res uvedla. Okrajni sluga Šuštaršič je zarubil upornim kmetom premičnine, ponajveč živino. Ko je bil dne 5. maja Šuštaršič že na potu v Draščovas, da proda na javni dražbi zarubljene premičnine, je zvedel, da mu Draščani ne bodo pustili prodati telo zarubljenih premičnin. Zaprosil je pri okrajnem glavarstvu v Novem mestu orožniško pomoč. Okrajno glavarstvo mu je dalo za pomoč tri orožnike iz Žužemberka in dva iz Zagradea. Ko je prišel okrajni sluga z orožniki do mostu, ki pelje čez Krko v Draščovas, je videl na oni strani Krke pred Draščovasco ob izhodu mosta polno ljudi, ki so šli okrajnemu slugi in orožnikom do Mehletovega mlina nasproti, ko so zagledali orožnike. Bili so odločeni, da skrajnosti braniti svojo lastnino. Mahali so in kričali ter je rekel menda Matija Mehle: »Hura, zdaj pa le vkljup možje v fantje!« Matija Mencin in Matija Mehle sta šla pred drugo munožico proti mostu. Niso se hoteli ustavljati orožnikom, marveč so hoteli le na lep, oz. doposten način pripraviti oblastavo do tega, da bi odstopila od prodaje, ki se je videla Draščanom krivična, ker ni nihče izmed njih niti tlake niti denarnih prispevkov objubil, niti se k temu zavezal in torej nihče izmed njih ni bil po njihovem mnenju nevinarja dolžan. Je to tista robustna kmečka manira, ki sicer ni še sila, o kateri se pa lahko reče, da je dotičnik nadležen, vsljiv, ne pa nasilen. To vidimo po sejnih. Ko prodajalec noče prodati za ponujano ceno živine, gre kupec za njim, napol s silo ga priveče nazaj in s silo ga prime za roko, mu jo drži v vlarja v nju navajačno vedno novo ceno. Je faktična sila, a pri kmetih velja še za psihični vpliv. Ko so videli orožniki toliko ljudi in toliko odpornosti, so vzelji puške z ram v roke. Na opetovanji poziv orožnikov, da naj se množica razide, le-ta ni ubogata. Da bi ljudi preplašili, so visoko dvignili in v zrak namerili puške in jih pred munožico nabasali. Pa tudi to ni izdalno nič: množica se ni razšla, temveč vplila venomer naprej, da nič ne placa, pa tudi nič prodati ne puste. Pred nastavljenimi bajoneti se je množica le toliko razmaznila, da je šel okrajni sluga z orožniki skoz, potem pa je pritisnila množica za njimi. Šuštaršič je hotel začeti s prodajo, pa so zaorile med ljudstvom strašne kletve, pa tudi prav nihče ni hoteli biti kupec pri Mencinu. Treba je bilo iti drugam prodajat, pa se razburjeno ljudstvo ni hotelo umakniti, tako da so morali orožniki zopet z bajonetom napraviti pot. Šli so prodajat k Mariji Prušček, kjer so prodali kravo. Edini kupec je bil Ivan Gross iz Žužemberka. V Dečivasi se je izvršila prodaja gladko. Ko so pa hoteli Mencinu v Draščivasi prodati nekaj prešičev, se je postavil Mencin pred vrata svinjaka in vpił, da nima nihče pravice njegovih prešičev prodajati. Morali so ga aretirati in ukleniti. Toda že je stopil na Mencinovo mesto Anton Rutar ter vpił, da nima nihče tu kaj iskati in prodajati. Tudi Rutarja so morali aretirati. Tedaj plane med Rutarja in orožnike Rutarjeva žena, hoteč iztrgati orožnikom moža. Nekemu orožniku je zbilja iz rok ključavnico, s katero je hotel ujenega moža ukleniti. Pri tem se je zadebla z roko ob bajonet in se precej urezala. Tedaj dvigne že uklenjeni Mencin obe uklenjeni roki in hoče ž njima tresčiti orožnika, ki ga je strazio. Zdaj stopi na Rutarjevo mesto Matija Mehle, hoteč ubraniti prodajo prešičev in že tega so morali ukleniti. Tedaj ni kazalo več nadaljevati prodaje, ker sta moralova dva orožnika stražiti aretovanec, ostali trije pa bi razburjeni množici ne bili kos, zato so odšli z aretovanec v Žužemberk. Kako je bilo ljud-

sivo razburjeno in kako je razločalo cerkev, oz. vero od duhovnika, kažejo njih besede. Matija Mencin je rekel na orožnikovo grožnjo, da bodo streljali: »Le streljajte, naj za cerkev rad prelijem kri, za farške teatre pa ne plačam prav nič. Tukaj sem, pa mu ustrelite!«

Par dni potem so plačali prav vsi kmetje za tlako dolžne zneske.

Pripomniti moramo, da je Dražčavas leta 1909 pogorela, da so njeni stanovaleci zelo ubogi in dostikrat za sol nimajo denarja. V stavbem oddoru so: župnik France Gabršek, pos. Jož. Kastelic in Jakob Pečjak. Posebno Gabršek in Kastelic sta razdeljevala tlako in plačila tako, da so se kmetje začeli puntati.

Dne 19. avgusta t. l. se je vršila zoper 21 posestnikov glavna obravnava pri okrožni sodniji v Novem mestu. Toženi so bili radi hudodelnstva javne sile, pregreška rabuke in žaljenja javne straže sledče osebe: Janko Sadar, Jože Mestnik, Janko Maver st., Janko Maver ml., Terezija Mencin, Ana Nose, Janko Blatinik, Matija Mehle, Anton Rutar, Ana Rutar, Fortunat Mehle, Jože Nose, Matija Mrvar, Matija Mencin, Janko Zonta, Jože Sadar, Ivanka Pruščak, Ana Mestnik, Janko Mrvar, Janko Urbančič.

Izmed teh so bili čisto oproščeni: Jože Mestnik, Ana Nose, Matija Mrvar, Fortunat Mehle, Janko Blatinik, Janko Maver st., Ana Mestnik, Janko Urbančič in Ivanka Pruščak. Obsodenih so bili: Matija Mehle na dva meseca in Matija Mencin na en mesec hudega zapora; Anton in Ana Rutar vsak na en teden hudega zapora; Terezija Mencin na pet dni, Janko Maver ml. na štiri dni, Janko Sadar na tri dni; Janko Mrvar in Jože Nose vsak na dva dni; Jože Koncilija, Jože Sadar in Janko Zonta pa vsak na 24 ur zapora. Seveda bodo morali plačati tudi kazenske stroške, ki menda niso ravno majhni.

Tak je torej prvi blagoslov nove še ne dozidane cerkve. Kaznovani se je bodo hvaležnim srecem spominjali in bodo gotovo prav goreče molili v nji za svojega dobrega župnika, kateremu se imajo v prvi vrsti zahvaliti za nesrečo, v katero so bili prisli. Davno potem, ko bodo dostali kazni, bodo še pripovedovali vnurom in pravnukom o blagohotnosti svojega tedanjega župnika.

Razne stvari.

* Kolera. Komisija za varnostne odredbe proti koleri na Dunaju je odredila strogo nadziranje prometa na Donavi. Sklenila je tudi, obrniti se na družbo za spalne vozove, da družba ne kupuje v okuženih krajih nobenih živil. Zadnji slučaj kolere je bil brez dvoma prinezen z Ogrskoga, vsed česar je potreben, da se tako donavski parniki, kakor družba za spalne vozove striktno drže teh predpisov. Vendar ni dobra prevelika bojazen. Predvčerajšnjem se je zgodil na Dunaju zopet sumljiv slučaj.

Umrla je namreč nenadoma v X. okraju starca gospa Neža Friedl. Ker sumijo, da je umrla za kolero, so odredili bakteriološko preiskavo.

— Bakteriološka preiskava dejektov vdove Markušek v Budimpešti je doganal, da je umrla za pravo kolero.

V zadnjih dveh dneh so pripeljali v Budimpešti v bolnišnico tri dunajarje, ki so jih pa izpustili, ker sun, da so bacilonosci, ni bil upravičen. Sanitetni departement ogrskega notranjega ministrstva razglasila dne 7. septembra: V Budimpešti se ni zgodil noben nov slučaj, v Novi Pešti pa sta se pripetila 2 slučaja. Tudi v županstvu Sylló v požunskem komitatu se je zgodil še en slučaj. Donava je okužena. Klub temu oficijoznemu zatrduju se vzdržuje vest, da sta se zgodila v Budimpešti v zadnjih 24. urah dva nova slučaja kolere. Policija razglaša, da je na parniku »Ferdinand«, ki je dospel iz Komorna v Budimpešto, zbolel neki pasazir za kolero. Parnik so ustavili pred mostom, moštvo in potnike so pa izolirali. V Novi Pešti je glasom poročila sanitetnega departementa zbolel za kolero triletni Ivan Javorek. V Széletem je zbolel za sumljivimi znaki v osebnem vlagu neki potnik. Voz so postavili na poseben tir, da ga desinficirajo, bolnega in še 5 drugih potnikov pa so spravili v bolnišnico. V Požunskem komitatu v županstvu Szes, kjer sta pred par dnevi umrla za kolero kmetovalec Juli Csaba in njegova mati, je zbolela za kolero v isti hiši stanujoča šestletna Terezija Vittovič. — Sanitetni departement moravskega namestništva razglaša, da se na Moravskem nasproti poročilom nekaterih listov, ni primeril noben slučaj kolere. — Kakor poroča uredniški list, je Raska, kjer se je pripetilo od 1. septembra naprej več slučajev kolere, proglašen za okužen. — Iz Solišje poročajo, da se je v Burgasu pripetilo več slučajev kolere, od katerih so imeli 3 letalni izid. — V Biatorju je umrlo za kolero 21, v Beri 11

osah, v Gumiadi sta umrli 2 osahi. — Iz Perpignana na Francoskem poročajo, da boste ljudje trumoma iz Severne Spanije, zlasti pa iz Barcelone, kjer se je pojavila epidemija koleri podobnega črevesnega vnetja.

* Draginja. Vsled sklepa poljedalskega ministra, povzdigniti prešičerejo, bodo ustavili 3 velike zavode za vrejbo prešičev, in sicer enega v neposredni bližini Dunaja, drugega v Vzhodni Galiciji in tretjega na Vzhodnem Češkem. Poleg teh zavodov so baje v polnem tihu pogajanja za ustanovitev takih pitalnic tudi še v Galiciji, na Šleskem, Češkem, Moravskem, na Nizjeavstrijskem in Kranjskem. Ker je ponekod tudi krompir slabobro obrodil, ter je na ta način otežkočeno pitanje po starem načinu, priženo kmetje časih na trg prešičev, ki nimajo one teže, ki bi jih sicer lahko dosegli, kar je vsekakonekonomično. S takimi centralami bi bilo kmetom lahko mnogo pomagano, ker bi lahko oddajali svojo žival v reho. Iz Belgradu poročajo, da se doslej niso vršila še nobena pogajanja glede zvišanja uvoznega kontingenta mesa v Avstrijo. Če dovoljeni kontingenčni bo šlo letos jeseni samo kakih 10.000 do 15.000 prešičev in 5000 volov v Avstrijo. Kakor znamo, je bil kontingenčni za uvoz prešičev že julija poln, med tem, ko je ostalo od kontingenčnega volov še 2500 prostih. — Iz Rambouilleta poročajo, da je ministriški svet pritrdiril zakonski predlogi ministrskega predsednika Caillauxa, da se smejo udeležiti občine zadružnih mesarskih podjetij in pekanjem, ki imajo name, regulirati cene živilom Zakonski načrt tudi podpira ustanovitev velikih stanovanjskih hiš, da s tem prepreči dragnjo stanovanj. Razburjanje na Severnem Francoskem je še vedno zelo veliko. Kmetje se se organizirali v prav vojsko. V Dünkirchenu je prišlo do prave bitke med kmeti in goščinjam. Tudi v Cherbourguru že vre. V Brestu in Roubaixu je prišlo do velikih demonstracij in je bilo več demonstrantov tudi aretiranih.

* Monna Lisa najdena. Brzjavka iz Madrida prinaša v Pariz pisemo obvestilo lista »Soir«, da so aretirali v Lyonu dva avtomobilista, pri katerih so našli ukradeno Giocondo. Aretiranca pravita, da je slika, ki so jo našli pri njih, le kopija prave slike in da sta jo hotela prenesti v Cobimbro. O tem dogodku poročajo nekateri listi še sledče: Pred neko goščino, nedaleč od špansko-francoske meje se je ustavil avtomobil. Slučajno je prišel zraven starinoslove Campany, ki je zapazil na avtomobil veliko ploščo. Privzgnil je papir, s katerim je bila zakrita in je videl sliko Gioconde. Naznani je potem oba avtomobilista policiji, ki ju je aretirala.

* Mrzenje do zauživanja hrane, kolcanje in klejast okus kažejo na preobložen želodec. Zdravniške preizkušnje v e. kr. dunajski splošni bolnišnici so pokazale, da pol kozarca naravne Franze Jožefove grenčice že čez nekaj ur izprazni vsebino želodca brez bolečin in istočasno tudi zboljša tek.

Telefonska in brzojavna poročila.

Smrt politikov.

Trst, 9. septembra. Dalmatinskega deželnega v bivšega državnega poslanca Borčića se pogrešali od predvčerajšnjem. Snoči so ga potegnili iz morja. Ne vedo ali gre za samomor ali nezgodno.

Brno, 9. septembra. Tu je umrli državni poslanec Vaclav Šíleny v 62 letu starosti.

Dopolnilne volitve.

Dunaj, 9. septembra. Dopolnilne volitve za odstopivšega poslanca Schuhmeierja v Otakringu bodo 3. oktobra, eventualna ožja volitev pa 10. oktobra.

Draginske demonstracije.

Dunaj, 9. septembra. V Meidlinu je prišlo zaradi dragih stanovanj do burnih demonstracij. Demonstracij se je udeležilo nad 1000 ljudi. Redarji niso mogli opraviti ničesar, posredovalo je policija na konjih, ki je moralna večkrat rabiti orožje. Šele ob 11. ponoči se je posrečilo demonstrante razgnati. Aretiranih je bilo 29.

Ronblax, 9. septembra. Zaradi draginje je prišlo do burnih demonstracij. Dragoni in orožniki so posredovali. Ljudje so zgradili barikade in metalni kamenje na vojaštvu. Ranjen je nek policijski komisar in mnogo vojakov. 6 oseb je bilo aretiranih.

Kolera.

Dunaj, 9. septembra. Tudi četrti otrok za kolero umrle Marije Jager je zbolel za kolero.

Podraženje mleka.

Praga, 9. septembra. Tukajšnje mlekarne so razglasile, da so primorane vsed pomanjkanja krmne mleko za 4 v pri litru podražati.

Lince, 9. septembra. Od 15. oktobra podraža tu mleko za 4 v liter.

Krisa na Turškem.

Carigrad, 9. septembra. Bajram demisionira turški notranji minister zaradi svojega konflikta z mestno upravo. Župan carigradski je podal, kakor smo že poročali tudi svojo demisijo.

Mladoturški komite.

Carigrad, 9. septembra. Letna skupščina mladoturškega komiteja je preložena na 30. september.

Vstaja v Tibetu.

Petrograd, 9. septembra. V Tibetu se vstaja od dne do dne bolj širi. Najbrže bode posredovalo rusko vojaštvo.

Monna Lissa.

Pariz, 9. septembra. Guverner iz Leona poroča, da mu ni nič znane, da bi bili našli Giocondo.

Pariz, 9. septembra. V Leonu so mnenja, da je bila vest, da so našli Monpo Liso, šala. Pariška policija ima na sumu Rusa Ostrovškega.

Francosko - nemški spor.

Berolin, 9. septembra. Francosko-nemška pogajanja bodo najbrže za par dni prekinjena. Težišče spora leži v gospodarskih diferencah med Francosko in Nemčijo.

Pariz, 9. septembra. Tu presojojo politični položaj kot zelo napet. Ce bi prislo do prekinjenja pogajanj, bi odpolnila Francoska in Angleška takoj bojne ladje pred Agadir. Upajo pa, da to ne bo potrebno. Marokanci so napadli nekaj španskih pozicij in streljali na špansko vojaštvo. Minister vojne mornarice je odredil, da morajo oditi 3 bojne ladje proti Maroku, da podpirajo operacije španskih vojakov.

Protirevolucija na Portugalskem.

Lisbona, 9. septembra. Vlada je odstavila in uvelia preiskavo proti celvi vrsti železničarjev, ki so bili v zvezi z monarhisti. Lisbona, 9. septembra. Poslanska zbornica se je odgovorila do 15. novembra.

Vročina na Angleškem.

London, 9. septembra. Na Angleškem vlada zopet huda vročina. Vsled pomanjkanja vode je moralo v Bradfordu več industrijskih podjetij ustaviti delo. Umriljivost je poskocila.

Lakota.

Sangaj, 9. septembra. V Koreji vlada lakota. Dežela je pod vodo. V več krajih je prišlo do vstaje. Ljudje so obupni, ker je lakota neizogibna.

Gospodarstvo.

— Podraženje sladkorja. Kartel izdelovalcev sladkorja je sklenil s septembrom povišati ceno sladkorja za 6 K 100 kg.

Pri zdravljenju različnih ran se mora posvetiti največ pozornosti dejstvu, da se rana še le takrat popolnoma zacepi, ko so vse nezdrave snovi odstranjene iz rane. Kratko rečeno, potrebno je, da se varuje rana tako, da se morajo uporabljati hladec in bolečine olajšoča sredstva, da se obvaruje kakrška vnetja. Staro, dobro in v to svrhu posebno dobro služeče domače sredstvo je dobro znano prasko domače mazilo iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi, katero se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. Glej inserat!

Srečen vse žive dni,
Vsaka mu jed diši,
Nikdar bolan:
Kdor vživa

Najboljši želodčni likér!

Sladki in grenački.

Ljudska kakovost liter K 2·40.
Kabinetna kakovost „ „ 4·80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“. Ljubljana.

Postavno varovano.

Meteorološko poročilo.
Višina nad morjem 300·2. Srednji zračni tlak 30·76 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
7. 2. pop.	739·2	27·9	slab jug	jasno
9. zv.	739·0	21·2	"	brezobč.
8. 7. zj.	740·3	14·0	sl. jvzh.	"
" 2. pop.	738·0	29·8	slab jug	"
" 9. zv.	737·4	20·3	"	jasno
9. 7. zj.	736·6	15·2	brezvetr.	soporno

Srednja predvčerajšnja temperatura 21·1°, norm. 16·0°; včerajšnja 21·4°, norm. 15·9°. Padavina v 24 urah 0·0 mm in 0·0 mm.

Tužnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in zrcancem žalostno vest, da je naši skriveni ljubljeni oče in brat, gospod

Ivan Stritar

administrator bivše sladkorne tovarne

danes ob pol 5. zjutraj, po daljšem bolehanju, v starosti 71 let, previden s tolažili sv. vere mirno preminul.

Pogreb nepozabnega rajnika se vrši jutri v nedeljo, dne 10. sept. t. l. ob 5. uri popoldne iz tukajšnje deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Bodi mu blag spomin.

Ljubljana, 9. septembra 1911.

Zalujoči ostali.

Mesec vsakega posebnega obvestila.

Zahvala.

Za izraženo sočutje povodom smrti preblage naše matere, oziroma stare matere, tete, sestre in tače, gospo

Frančiške Lavš

izrekamo vsem najtoplejšo zahvalo.

Ljubljana, 9. sept. 1911.

Zalujoči ostali.

3086

Zahvala.

Ob smrti svojega ljubljenega sopoga, gospoda

Alojzija Feranta
c. kr. davčnega službe

izrekam vsem prijateljem in znancem, ki so spremili dragega rajnika k včemu počutju, najskrnejšo zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujem gospodu Dr. Slajmerju in častitim usmiljenim sestram v Leonču za požrtvovani trud med bolezni, gospodu Dr. Jan Vovsu za brezplačne obiske za časa bolezni rajnika in dodatno za časa bolezni rajnika v Radovljici, nadalje gg. uradnikom c. kr. okrajnega glavarstva, c. kr. davčnega uradnika in sodnije na celu njih predstojnikom, c. kr. orožništvu in finančni strazi in kolegom rajnega za mnogoštveno spremljanje pri pogrebu.

Za podarjeni krasni venec zahvaljujem se gg. uradnikom davčnega referata, davčnega urada in gospodu nadzemljemeru.

Istotno gospoj Minku Hraščevic za izkazano mi naklonjenost v času bolezni.

Vsim im vsakemu klicem »Bog plati!«

Radovljica, dne 6. septembra 1911.

Zaločna soproga in otroci.

Več strojniki

za šivalne stroje, lahko dobi dober in trajen zasluzek. Ponudba naj se pošlje pod „Marljiv“ na poste restante, glavna pošta Zagreb. 3082

Sprejemom — prodajalko

dobro izurjeno v manufakturi, več slovenskega in nemškega jezika.

T. OGRIN, Novo mesto. 3059

Spretnega, mladega pisarja

samca, z lepo, hitro in pravilno pisavo, sprejme takoj notarijat v Mokronogu, kamor se naj pošljajo ponudbe s pogoji.

3083

Donašalec (Zuträger) in eventuelno zajutrkovalni marker

se sprejme v večji kavarni v Ljubljani. Kje, pove uprava »Slov. Naroda.«

nova pritlična hiša

v predmestju Ljubljane, pri hiši je okoli 300 sežnejev sveta, za 9.300 K.

Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda.«

3093

Zelo priporočljivo je

da se pregleda pred nakupom raznovrstnih porabnih in darilnih predmetov moj bogato ilustrirani glavni katalog z ca 4000 slikami, katerega pošljem na zahtevo vsakomur zastonji in poštne prosto.

C. in kr. dvorni dobavitelj

Jan Konrad, Most št. 1169, Češko

Načelništvo okrajne bolniške blagajne v Radovljici razpisuje

Složno revizorja

3060

za pobiranje blagajniških doneskov. Prosilci naj vložijo ponudbe do 15. septembra 1911 na okr. bolniško blagajno v Radovljici. Plača po dogovoru.

Načelništvo okr. bolniške blagajne v Radovljici razpisuje mesto

zdravnika.

Prosilci naj vložijo ponudbe do 30. septembra 1911 z dokazili dosegajočega službovanja, na okrajno bolniško blagajno v Radovljici. 3061

V gostilni

F. NOVAK

nasproti tobačne tovarne igra vsako nedeljo

domača godba za pleš.

3086

Zalujoči ostali.

Zahvala.

Ob smrti svojega ljubljenega sopoga, gospoda

Alojzija Feranta
c. kr. davčnega službe

izrekam vsem prijateljem in znancem, ki so spremili dragega rajnika k včemu počutju, najskrnejšo zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujem gospodu Dr. Slajmerju in častitim usmiljenim sestram v Leonču za požrtvovani trud med bolezni, gospodu Dr. Jan Vovsu za brezplačne obiske za časa bolezni rajnika in dodatno za časa bolezni rajnika v Radovljici, nadalje gg. uradnikom c. kr. okrajnega glavarstva, c. kr. davčnega uradnika in sodnije na celu njih predstojnikom, c. kr. orožništvu in finančni strazi in kolegom rajnega za mnogoštveno spremljanje pri pogrebu.

Za podarjeni krasni venec zahvaljujem se gg. uradnikom davčnega referata, davčnega urada in gospodu nadzemljemeru.

Istotno gospoj Minku Hraščevic za izkazano mi naklonjenost v času bolezni.

Vsim im vsakemu klicem »Bog plati!«

Radovljica, dne 6. septembra 1911.

Zaločna soproga in otroci.

Dr. Ivan Jenko

se je vrnil ter zopet ordinira

parni motor

Patent Hoffmeister 4 Atm. 6 H. P.

Ogleda se ga lahko v teku.

Kje, pove uprava »Slov. Naroda.«

Krasen vinograd s tryativijo

ki meri 11 oralov, sadenosnika in hoste 7 oralov, 2 veliki zidani enočastropni kleti z vinsko posodo, 1/4 ure od postaje trga Konjice na Spod. Štajerskem se eno preda. Pripraste po 200 polovnjakov vina, letos se pričakuje 80–100. Ako ni kupca za celo posestvo, proda se tudi na dele, ozir. sama trgatev. Kupci ne zamudite te prilike, ker se kupnina lahko na obroke plača. — Pojasnila daje: Ivan Kraus v Celju. 3092

Izjava.

Jaz podpisani Peter Likar, posestnik v Zadiogu št. 28, obžalujem vse žalitve, ki sem jih izrekal g. Ignaciju Trennu, kovaškemu mojstru v Idriji, ker mi ni dal prav nobenega povoda do razzaleta, ter se mu zahvaljujem, da mi je dejanje odpustil in odstopil od tožbe.

Peter Likar, posestnik Zadiog št. 18. 3842

Preklic.

Podpisani Franco Langer, posestnik v Radečah, obžalujem, da sem z nepremišljenim govorom žalil gosp. Anton Polanca, posestnika valjčnega mlina v Radečah in mu s tem skušal škodovati v obrti; svoje besede prekličem in prosim gospoda A. Polanca odpuščanja. 3095

Radeče, 6. septembra 1911.

Franco Langer.

za svojo nečakinjo, družabno in gospodarsko dobro izvezban, iščem v svrhu ženitbe akademično izobraženega uradnika, starega čez 30 let.

Dote ima 8000 kron in lepo opremo. Kasneje dobli še nekoliko tisoč kron. — Samo resne ponudbe na upravništvo Slovenskega Naroda pod »Jesensko solno« 59. 3096

3068

Ženitna ponudba.

Za svojo nečakinjo, družabno in gospodarsko dobro izvezban, iščem v svrhu ženitbe akademično izobraženega uradnika, starega čez 30 let. Dote ima 8000 kron in lepo opremo. Kasneje dobli še nekoliko tisoč kron. — Samo resne ponudbe na upravništvo Slovenskega Naroda pod »Jesensko solno« 59. 3096

3068

Globin

načinjajoči čistilo za čevlje

Fritz Schulz pat. 1904. Zlate zvezde

čistilo za čevlje

Kiepach & Omčíkus

nova, z najmodernejšimi stroji in električnim tokom urejena

1179
tvornica žaluzij, rolet, lesnih in železničnih rolojev za okna, prodajalnice itd.

Zagreb, Marije Valerije ul. 8.

Telefon 1324. Telefon 1324

črniki, trščevniki in vzeti zastav in frakce.

Naročila z deželi posiljam z obratno pošto.

Slovenski optični zavod

Ceniki
brezplačno!

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg štev. 9

2832
priporoča veliko zalogo raznih očal, ščipalcev, topomerjev, barometrov, daljnogledov itd. — Očala in ščipalci se napravijo natančno po zdravniškem receptu. V strokovnjaško dobro urejeni delavnici se vstavljajo nova stekla v očala in v ščipalce in izvršujejo vsa optična popravila dobro in ceno.

Zlatnina, razne ure, prščani, uhani, verižice, naprsne igle itd.

Preselitev in priporočilo.

Usojam se vladivo naznanjati, da sem se preselil s svojim modnim salonom

z Dunajske ceste št. 6 I. nadstr.

na Dunajsko cesto št. 20

v pritličju, nasproti kavarne „Evropa“, tramvajska postaja.

Upam, da me bodo tudi nadalje podpirale cenjene dame z blagohotnimi naročili. Vsa dela bomo izvrševal vedno točno in solidno po pristnem dunajskem, angleškem vsakomesečnem, najnovejšem katalogu ter najskrbnejšem delu. Izdelujem tudi vsakvrstne športne in jahalne oprave iz dunajskega modnega sušnika.

Prosim za nadaljnjo zaupanje in mnogobrojne naročbe z najboljšimi spôštvovanjem

Josip Gregorin
damski krojač.

2980

Hotel Südbahn v Gorici

Telovadni trg.

Naznanjamo slavnemu občinstvu, da smo poverili vodstvo imenovanega hotela s 1. septembrom t. l.

gosp. Josipu Szalay,

ki je služboval doslej kot plačilni natakar v tem podjetju. Strokovna zmožnost njegova je obče znana.

Prosimo slavno občinstvo, naj to velevažno podjetje, katero naj bi služilo v prvi vrsti domaćim potrebam, v drugi pa tujskemu prometu in v povzdigo mesta Gorice, izdatno podpira.

3029
Trgovska-obrtna zadruga.

Vse

na tukajnjih in zunanjih učnih zavodih vpeljane

šolske knjige

v predpisanih izdajah, v veliki množini vedno v zalogi

v trgovini s knjigami in muzikalijami

Kleinmayr & Bamberg

Ljubljana, Kongresni trg 2.

Seznam učnih knjig se dobivajo zastonj.

: Najlepša prilika nakupovanja :
2427

hiš

z gostilniškimi koncesijami.

.. Jako ugodne cene. ..

Natančnejša pojasnila daje

Peter Matelič, anončna pisarna

Skofja ulica št. 10. (Telefon 155).

Gramofone

najboljše vrste po najnižji ceni avtomatične, posebno za gostilničarje pripravne priporoča

Ivo Bajželj
Ljubljana
Marije Terezije cesta 11
(Kolizel).
Ravnokar so došle najnovejše slovenske plošče
à K 3-50. — 1000 igel K 2—. 271

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušč za lovce in strelice po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predstavlja stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro vrviruje. Vse puške so na c. kr. preskušalnicini in od mene preizkušene. — Ilustrirani cenik zastav.

Lastniki tovarn za opeko in cement

zahtevajte samo stroje preizkušenega sestava tvrdke

K. Novotný

Specijalne tovarne strojev za keramiko in steklo

Praga-Visočany

Opreme za krožne peči, transmisije, posode za impregnovanje lepenke i. t. d.

Na vlogled mnogo priporočil. 3820

Narodna knjigarna

v Ljubljani

priporoča naslednja dela:

	broj.	vez.
Andrej Levstik: Rdeči smeh . . .	K 1'40,	240
Ašker: Izlet v Carigrad . . .	> 80	
Prešernov album . . .	> 240	
Beg: Ustoličenje koroških vojvod . . .	> 30	
Slovensko nemška meja na Koroškem . . .	> 1'40,	240
Narodni kataster Koroške . . .	> 60	
Benes: Šumarsky, Brodovski odvetnik . . .	> 1'50,	250
Bojan: Doktor Holman . . .	> 50	
Burnetti: Mali lord . . .	> 1'60,	260
Cankar: Aleš iz Razora . . .	> 1'50,	250
Časnikarstvo in naši časniki . . .	> 80	
Cech: Svatopluk: Med kujigami in ljudmi . . .	> 50	
Erjavec-Sajovic: V naravi . . .	> 1'20,	1'70
Halevy: Dueňev . . .	> 60	
Jurčič: Zbrani spisi I.—XII. . .	> 1'20,	2—
Jelinč: Ukrainske dame . . .	> 30	
Lah: Vaška kronika . . .	> 1'70,	2'70
Lipič: Strahovaci dveh kralj. II. à . .	> 1—,	2—
Ljubezen in junasťna strahovna praporščaka . . .	> 80,	1'60
Mornik: Najhujši sovražniki . . .	> 60	
Oblak: Stara devica . . .	> 60,	1'60
* Raze: Rapse pripovedi . . .	> 80	
Remec: Ljubezen Končanove Klare . . .	> 1'50,	250
Premaganci . . .	> 60,	1'60
V študentovskih ulicah . . .	> 1'50,	250
Zadnji rodovine Benajfa . . .	> 1'50,	250
Rudic: Mina . . .	> 1'20,	2—
Sendor: Čez trnje do sreće . . .	> 1'20,	2'20
Šepetavec: Zaljubljeni kapucin . . .	> 1—,	1'80
Stiri ruske slike . . .	> 60,	1'60
Theuerlik: Undina . . .	> 90	
Trstenjak: Slovensko gledališče . . .	> 2—	
Vesel: Libera nos a malo . . .	> 1'40,	2'20
Zarnik: Zbrani spisi . . .	> 1—	
Zun: Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu . . .	> 3—	

Fvrđka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica št. 5 + 9

priporoča

svojo velikansko zalogo zgodovljenih oblek vseake vrste za gospode, dečke in otroke.

Najnovejše v konfekciji za dame in deklice.

Solidna in točna postrešba, najnižje cene.

Telefon štev. 237.

Zajec & Horn

Ljubljana, Dunajska cesta 73.

Beton in železo-beton.

Fundamenti.

Vzidava turbin.

Stropovi.

Stopnice.

908

Mostovi.

Tlakovi.

Ksilolit, umetni kamen: okraski za fasade, obhajilne mize, balustrade.

Prva najvetja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg (nasproti rotovža) in Sv. Petra cesta 8

Nikelnasta moška ura z verižico od K 4-50 naprej	
Prava srebrna	9-70
14 kar. zlata	44—
Nikelasta damska . . . z verižico	8-50
Prava srebrna	9-50
14 kar. zlata	20—
Uhani zlato na srebro	1-80
14 kar. zlati uhani	4-50

Lastna tovarna ur v Svici.

Tovarniška znamka „Iko“.

Telefon št. 273.

Telefon št. 237.

Šolske knjige

za ljudske in srednje šole, učiteljske in licej, za obrtne in strokovne šole

ima v najnovejših izdajah

v zalogi

„Narodna knjigarna“

v Ljubljani,

v Prešernovi ulici štev. 7.

Slovenski dijaki!

Kupujte šolske in druge knjige ter vse šolske potrebščine v Narodni knjigarni.

Dijaški vestnik.

»Zarja« in »Slovenski dijaki.«

»Zarja« z dne 29. avgusta t. l. ima na uvodnem mestu neko reklamo za socijalno demokracijo in dela propagando zanj med slovenskimi dijaki. Ce bi bilo pa samo to, bi rekli brez odloga »bog požegnjaj«, ker se pa pri tem napadajo napredni svobodomiselnici dijaki, moramo zavrniti to neokusnost. Ce osamljenemu socijalističnemu študentu ta ne »splendid isolation« vzbuja melanholijo in ga navdaja z obupnim pessimizmom, skozi katerega vidi vse črno in smrtno - žalostno, ni še to povod, da bi po objektivnem premotrivanju morali obupavati nad svobodomiselnim dijastvom. Ker pa je »Zarja« prišla s kritiko, naj nam bo dovoljeno povedati objektivno - kritično nekaj dejstev glede slovenskih dijakov.

Najprej obdelajmo akademsko dijastvo, kateremu očita »Zarja«, da ne znajo več vpoštevati samoizobrazbe in da se razven za svoj študij skoraj za nič več ne zanimajo.

Iz naše strani je na to najboljši odgovor na vrsta predavanja, ki jih lahko naštejemo v naših društvinah, ki obsegajo vse panege znanstva. V akad. fer. društvu »Sava« pa se je vršil mnogomesečen ciklus predavanj »o našem svetovnem nazoru« za katerega nam socijalistični kolega odreka vsako razumevanje.

Tako se v naših društvinah, torej tam, kjer je edino mogoča resna kritika, skrbi za samoizobrazbo. Kako pa še vsak član naših društiev za se skrbi za izpopolnitve svojega splošnega znanja, to pa stoji izven društvene ingerence, vendar lahko trdimo, da smo tudi na to vedno napeljevali svoje člane.

Otročestvo socijalističnega kritika se kaže zopet v zaletavanju v dijaksi couleur, ki ima posehno med slovenskim svobodomiselnim dijastvom ravno tak pomen, kakor pri socijalno - demokratskih delavcih njihove rdeče kravate. Zakaj pa abiturientskega kritika te ne bodejo? Morda bi ga potolažili, če bi nosili rdeče jakobinske kape za svoj couleur?

Seveda je couleur v veliki meri vzrok, da svobodomiselnici dijaki »ne vpoštevajo več globokega pomena samoizobrazbe.«

Ker ugovor o samoizobrazbi ne drži, preglejmo socijalistično kritiko dijaškega dela.

Obupan vzdihuje abiturient: »Koliko teh mladih ljudi študira sedaj na Slovenskem, koliko se govori o delu naprednega v svobodomiselnega dijastva...«, koliko brezpotrebnih veselie in koliko kazanja povsed, pa nikjer nobenih uspehov. Kam gre to dijastvo, se vprašamo nehoti. Kje je to dijastvo, ko je zasedlo mesta v domovini? Kje je njih delo pozneje? Nikjer nič! Ko stopijo v službo, tedaj ti duševni revčki utihnejo, ker se boje za svoj košček kruha. Konkurenca je danes povsed velika, a ti ljudje niso zmožni, da bi tudi s svojim znanjem konkurirali, ker niso prinesli s sabo nič drugega, kakor prazno glavo, prazno srce. Mnogi polnoma utihnejo, mnogi uskočijo v klerikalne vrste, ker tam imajo za také neznačajnejše še dovolj korit.«

Odgovarjati na to vzdihovanje v resnici ni težko. O delu naprednega dijastva ve danes vsak otrok, vsako društvo ima med našimi akademiki svoje najdelavnječe člane, vse ogrožene vasi in trgi dobivajo duševno podporo v naših knjižnicah, pri vseh naprednih in narodnih akcijah sodeluje naše dijastvo najpovpolnilnejše. Ne bomo posegali nazaj, le iz tega meseca navajamo narodno - obrambno enketo v Celju in opozarjamo na priedritev naprednega dijastva, o katerih govorji današnji »Dijaški vestnik«. Ali ne kažejo skrajne agilitosti, ki edino na Goriškem ne dosega vrhunca? Da vsi starejšine ne posajo v jano življenje, je »Zarja« dokaz, da so »duševni revčki«, kakor da bi morali vsi ljudje postati politiki in diplomati. Res je sicer, da prejšnje neurejene napredno - akademiske razmere niso mogle producirati toliko praktično - vzgojenih in za javnost splošno pomembnih ljudi, vendar je to sedaj temeljito odstranjeno in mladi narodno - napredni starejšine akademiskih društav se prav nič ne ločijo od aktivnih akademikov po odločnem nastopu za svoje ideje in njihovo udejstvovanje. Pa tudi od starejših »Savanov« imamo imena, ki pomenjajo epohe v slovenski kulturni zgodovini. Omenjamo le naših starejših gg. dr. Tavčarja, dr. Tril-

lerja, dr. Ravnharja, dr. Zupaniča, dr. Karla Bleiweissa in velikansko vrsto delavne starejše slovenske intelektualnosti. Politični renegati so pri nas skrajno redki in le tisti, maloštevilni, ki so mimogrede pogledali v »Savo«, so danes med nasprotniki. Pa še teh je le nekaj učiteljev na novomeški gimnaziji, dr. Marolt, vrhniški župan in advokat Vencajz. Bivši »Triglav« dr. K. Verstovšek je tudi še teh vreden sodrž. Socijalisti bodo morali iskati uskokov pač kje drugje, kakor pri svobodomiselnem dijastvu.

Če govoriti tedaj »Zarja« o premalem delu našega dijastva, bi jo opomnili na zanemarjenost v njenem lastnem taboru, ki je hipno pridobil že marsikaterega akademika, da jo je ravno tako hitro razočaran popihal. Koliko je obetala od rdeče pobaranov študentov ustavnovljena »Svobodna Misel«. Vse je šlo in mi smo danes, ki jo bomo morali znova dvigniti in oziviti.

V svoji neokusni reklami za socijalno - demokratisko dijastvo, je »Zarja« tudi preveč našega »kazanja«, ki je seveda pri njenih veselicah, za katere zbrinjajo »sodruge« iz vse dežele v Ljubljani, popolnoma na mestu. V svojem demagoškem napadu »Zarja« menda zahteva, da bi moral biti naše dijastvo prvi faktor v javnosti, kajti drugače se naše delo ne prizava; morali bi biti socijalisti, pa bi bili popolni, drugače imamo pa le »prazno glavo in prazno srce«. Odgovoriti moramo torej odkrito, da ne pomanjkanje socijalnega študija, ampak predobr v pogledu naše »socijalistične programe« odvraca slovensko inteligentno mladino od socijalne demokracije; s katere absurdnim međnarodnim in gospodarskim programom neče imeti nič skupnega. Da pa smo v kulturnih vprašanjih edini in odkriti demokrati, pa ravnotako prostodušno priznavamo.

(Konec prihodnjih.)

* * *

»Slovenec« z dne 4. septembra 1911 je prinesel uvodnik: »Dober svet, ki nas je po dolgem času zopet razveselil. Pisan je moral biti v posvečenem trenutku, kajti iz njega sije žarek čistega narodnjaštva. V kolikor se tiče našega »evetičnega dne«, ga ponatiskujemo, z željo, da bi nas »Slovenec« ne pestil dolgo čakati s podobnim uvodnim člankom. Dotični odstavek slove: »Vsenemška ljubljanska klika si danes vedno vči dovoljuje. Napada slovenske železniške uslužbence, denuncira slovenske uradnike, se huduje, ker je dala vla- da prelepliti frankfurtske barve na plakatih gršake »Herbstmesse« in zadnji čas lujska zoper takozvani evetični dan, ki je namenjen za podporo liberalnih visokošolcev. Ta evetični dan je priredba liberalnih krogov, vendar pa Vsenemcem nikakor ni dovoljeno, se vanjo zaganjati, ker jih absolutno nič ne briga. Ta bi bila pa res lepa, da bi Slovenci v slovenski Ljubljani evetičnega dne za svoje visokošolce ne smeli priprijeti! Ljubljanski Vsenemci naj pomnijo, da klub temu, da nas od liberalcev celo brezno loči, ne bomo nikoli dovolili, da se oni vmešavajo v stvari, ki se jih prav nič ne tičejo, naj bodo od te, ali one strani priprijeti!«

Narodno - obrambna enketa spodnjetajerskih naprednih akademikov je nad pričakovanje lepo izpadla. Ta priedritev »Kluba naprednih slovenskih akademikov v Celju« je pokazala, kako resno se trudi napredno dijastvo za narodno-obrambbo. Udeležila so se enkete skoro vsa napredna akademска društva, namreč: »Prosvetine« podružnice v Mariboru, Slov. Bistrici in Celju, akad. fer. društvo »Bodočnost« iz Ptuja, akad. teh. društvo »Triglav« iz Grada ter akad. »Ilirija« in »Adrija« iz Prage. Brzjavno je pozdravilo II. nar. obr. enketo akad. fer. društvo »Sava« iz Ljubljane. Ker bo v »Slov. Narodu« natančneje poročilo o referatih na enketi, naj končamo s čestitko »Klubu« na tej priedritevi.

Javno ljudsko knjižnico je ustavil »Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju«. Bogata in vzorna knjižnica se je 3. septembra v Zidanem mostu ob mnogoštevilni udeležbi »Triglavovanov« in »Ilirjanov« kakor zastopava akad. fer. društva »Sava« in »Slovenija« otvorila in izročila svojemu lepemu namenu.

Glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda se vrši jutri, dne 10. septembra v Tržiču na Goriškem. Opozarjam na to svoje dijastvo, ki naj se udeleži Ciril-Metodove družbne skupščine kar najštevilnejše.

Za dijaska podpora društva je pričelo dijastvo z intenzivnim delovanjem. Tako je idrijsko dijastvo dne 26. avgusta priredilo gledališko igro »Otok in struga« v čitalniških prostorih v korist dijashkih podpornih društav.

Dne 3. t. m. je »Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju« načrpal v Radecah pri Zidanem mostu veliko ljudsko veselico v prid pod-

pornemu društvu za slov. visokošolce v Pragi. Veselica, pri kateri so požrtvovalno sodelovali radečki narodne dame in jo je posetiil radečki »Sokol« in mnogobrojno odlično občinstvo iz okolice in gori do Sv. Jurija, je izpadla tudi v finančnem oziru zelo ugodno. Da so se je udeležili na predni akademiki polnoštevilno, ni treba pripomniti.

Dne 10. septembra je napovedana velika ljudska veselica braslovške mladine za »Podporno društvo slovenskih visokošolcev na Dunaju«.

At last not least pa moramo navesti tu tudi evetični dan, ki ga dne 24. septembra prirede »Organizacija svobodomiselnega narodno-naprednega dijastva v Ljubljani« s sodelovanjem narodnih dam.

Vse to prireditve imajo namen s svojimi dohodki olajšati dijasko revščino, zato smo veseli nihovih uspehov in želimo, da tudi evetični dan izpolni vse nanj stavljene upe.

Slovenski dijaki!

Kupujte šolske in druge knjige ter vse šolske potrebščine v Narodni knjigarni.

Stampilje
vseh vrst za urado, društva, trgovce itd.
Anton Cerne
gravur in izdelovanje kavčkovih stampilj
Ljubljana, Stari trg 20.
Gonki franka. 235

Ceno češko posteljno perje.
Kilo sivega puljenega K 2 - boljšega K 2.40, boljlega K 3.60, belega K 4.20, prima kakor puš mehkega K 6 - veleprima K 7.20, najboljša vrsta K 8.40. Puš siv K 6 - bel K 12 - , najfinješ prsn puš K 14.40. Od 5 kg naprej franko. Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega inleta, pernica ali spodnja blazina 180 x 116 cm in K 10 - , 12 - , 15 - , 18 - , 21 - , 200 x 140 cm in K 13 - , 15 - , 18 - , 21 - , zglavnica 80 x 55 cm in K 3 - , 3.50, 4 - , 90 x 70 cm in K 4.50, 5.50, 6 - . Razpošiljanje franko po povzetju od K 10 - naprej. Zamena dovoljena, za neugajajoče denar nazaj. Poizkušnje in cenovniki franko.

Artur Wollner, Lobeš 35 pri Plazi (Češko).

Ustanovljeno leta 1860.
M. Drenik
Ljubljana, Kongresni trg 7.
Predtiskarja.
Risarski atelje.
Plisiranje, kutiranje, montiranje.
Tamburiranje in vezanje na roko.
Največja zaloge ženskih ročnih del
146
in vsakovrstnega materiala.

Ranitve
vseh vrst naj se skrbno varujejo vseh
osoblju.
ker se s tem lahko najmanjša ranitev razvije do prav hudih, težki celjivih ran. Ze 40 let pa prekles
domače masline obnaša, ki omecjuje obvezno
uredstvo, ki vleče za ran. Varuje ran, lažja vnetje
in bolečine, hladni in poosepnje zaraženje in zacelitev.
Po podlagi se pošilja vseh dan.
Cei lonček 70 hel. Kdor pošilje po postaji naprej 3 K
16 h dobi 4, kdor 7 K pa
10 lončkov poštne prostre
na vsake postajo Avstro-Ogrske.
Postar način, obdelava, sončno varovanje.
Prisotno name po 70 h.
B. FRAGNER, c. k. dvorni dobitelj,
lekarna pri »Gračer«, Praga, Malá strana
sgp. Heroldovo ul. 51. tel. 202.
Zaloge po vseh ustanov Astro-Ogrske.
V Ljubljani: lekarna Jpa. Mayr, dr. G. Piccoli, Ubald pl.
Trnkózy in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem.

4026

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica štev. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na naboru.
Vsakršna narocila se izvršujejo točno in po nizki cen. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih narocilih naj se blagovoli vzorce poslati. 40

G. F. JURÁSEK
pri in edini slovenski uglaševalce in
trgovcu glasovirjev
Ljubljana, Poljanska c. 13. I.

Prodajam in posojujem glasovirje, piano in harmonije izključno le iz najslavitejših tovaren, neprekosljivo dobrakakovosti po glasu. Solidne cene! Tudi na delna odplačila in brez zadatja! Pismeno jamčim 10 let za vsak pri meni kupljen instrument. Uglaševanje izvršujem specijelno sam osebno, brez pomagača ali posredovalca ter vsa popravila. — »Glasbeni Matici« in drugim slovenskim zavodom uglašuje edino le

koncesijonirana tvrdka Jurásek.

Nove dvoustranske slovenske plošče!
Cena K 4.- in po K 2.50.

Gramofoni od 25 kron naprej.
Dobi se tudi na mesečne obroke.
Zahvaljujte lahko brezplačno gramofon in razn plošč.

FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg štev. 9.

Kot bližnje kotranovo milo za odpravljanje vseh
nasnega s polti,
Bergerjevo kotranovo žvepleno milo.
Kot bližnje kotranovo milo za odpravljanje vseh
nasnega s polti,

Preporočujem na polti in glavi pri otrocih, kateri tudi kot
benakršno kosmetično milo za umivanje in kopanje
zavodilom o uporabi 80 vin.

Zahvaljujte po lekarah in zavodnih trgovinah
izključno Bergerjevo kotranovo žvepleno milo, ki se nahaja v trgovini
in na polnem podlagi za enostavno
čistilo. Goličnik s čistočno diplomo
na Dunaju 1883 in z izlotno
zvestino na svetovnem razstavi v Parizu 1900
Vsi drugi medic. in higien. mila znane Berger so načrta
v navodilu, ki se prideva vsekemu milu.

Na debole:

S. Hell & Comp., Dunaj, I., Biberstrasse 8.
V Ljubljani se dobiva v lekarnah: **Milko Leustica**, **Ph. Mr. Josip Čizmar, J. Mayr, G. Piccoli, Ubald pl. Trnkózy** in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem.

1190

Specialna trgovina
mlih ročnih del
TONI JAGER
v Ljubljani,
Zidovska ulica štev. 5.

Predtiskarja
Tamburiranje
Montiranje ::::
Plisiranje ::::

SALVATOR
gumijevi podpetniki
Svetovna znamka
Nedosežni na trpežnosti
Glavna zaloga: Anton Krisper, Ljubljana.
Dobiva se povsod.

2999

Stanovanja

z dvema sobama, kuhinjo vrtom in pritiklinami oziroma z eno sobo, kuhinjo in pritiklinami, se oddajo za novembrov termin ali takoj.

Natancna pojasnila je dobiti pri Janku Popoviču, Bleiweisova cesta št.

Učenka

se sprejme na hrano in stanovanje.
Vprašati je: Taborška ulica
št. 5. II. nadstropje. 2981

Dobra prodajalka

slovenščine in nemščine zmožna v besedi in
pisavi se takoj sprejme v špecijsko
trgovino v velikem kopaliskem kraju.

Istotam se tudi takoj sprejme

vajenec

s popolno oskrbo in oblačilom. — Ponudbe
pod „Svetovno kopalšče“ poste restante
Ljubljana. 3047

Službe išče

44 letni bivši trgovec, zmožen slovenskega, hrvaškega, nemškega in italijanskega jezika, absolvent nekdanje deželne vino- in sadjarske šole.

Je splošno trgovsko izobražen, vešč slovenske in nemške korespondence in knjigovodstva. Dobro izurjen v kletarstvu, sadjereji in pogojdovanju. Vešč v žitnih stroki in v trgovini z mlevkimi izdelki. Ima veselje do trgovskega potovanja po Gorenjskem in Notranjskem, kjer je že potoval.

Sprejme službo oskrbnika, skladisnika, kletarja, trgovskega potnika ali kaj primernega sploh.

Nastop službe lahko 1. oktobra t. l. Cenjene ponudbe se prosi nasloviti do 20. t. m. na upravnštvo „Slovenskega Naroda“ pod geslom:

„Zanesljiva vstražna moč“.

Kovaški vajenec

se sprejme takoj
pri Alekiju Jeras, Glino pri
Ljubljani štev. 31. 2978

Kontoristinja

večja slovenskega in nemškega jezika, samostojna knjigovodkinja ter dobra korespondentinja, pridna, poštna, stena, starca ne pod 25 let, ::

se sprejme v večje podjetje na Štajerskem.

Nastop lahko takoj. — Kje, pove
iz prijaznosti uprav. „Slov. Naroda.“
3079

Šolarske in koncertne GOSLI

2993 samo najboljši izdelki brezhibne izvršitve.

Solarske gosli brez lok: K 4-80 h,
K 5-60 h, K 6, K 6-80 h, K 7-80 h,
K 8-60 h, K 9-60 h, K 12-50 h, in
K 14. Koncertne violine, pa K 14, 17,
20-50, 24. Orkestarske violine močnega
glasu po K 28, 32, 40. Lokti za gosti
80 h, K 1, K 1-40 h, K 1-80 h, K 2,
K 2-40 h in naprej. Toki za gosti
K 2-80 h, K 4-20 h, K 6-80 h, K 6,
K 8-50 h, K 10-50 h. Cire, harmonike
in orglice, gitare, okarne, klarineti, pihalni instrumenti, gramofoni itd.
v največji izberi. — *Bres zraka!*
Zamena dovoljena ali denar nazaj. Po
povzetju ali denar naprej razpoljila
priznano jako zmožna svetovna firma.

JAN KONRAD

c. kr. dvorni dobavitelj, Most št. 1153 (Češko).

Zahtevajte bogato ilustrirani glavni katalog z okoli 4000
slikami, ki se vsakomur pošlje gratis in franko.

priznano jako zmožna svetovna firma.

3085

Za čitalnico: Anton Lavrič, predsednik; Fran Kiaúta, tajnik.

Za „Možko-žensko Ciril-Metod. podružnico“: Fran Kiaúta, predsednik; Jelica Gartner, podpredsednik; Josip Milavec, tajnik.

Za „Kmetijsko podružnico“: Josip Blažon, načelnik.
Za „Prostovoljno gasilno društvo“: Alojzij Gartner, načelnik; Josip Blažon, tajnik.
3085

Planina pri Rakeku, dne 7. sept. 1911.

V slovo!

Povodom odhoda tukajšnjega načitelja g. Josipa Bénedek

sedaj upokojenega, v Gorico, kličemo, člani tukajšnjih nižje navedenih društev, kod uzor-ucitelju službujočemu v Planini 39 let, predsedniku »Čitalnice«, odborniku »Ciril-Metodove podružnice«, bivšemu načelniku »Kmetijske podružnice« do leta 1910 in soustanovitelju »Prostovoljnemu društvu« v slovo gromoviti „živo!“

Za čitalnico: Anton Lavrič, predsednik; Fran Kiaúta, tajnik.

Za „Možko-žensko Ciril-Metod. podružnico“: Fran Kiaúta, predsednik; Jelica Gartner, podpredsednik; Josip Milavec, tajnik.

Za „Kmetijsko podružnico“: Josip Blažon, načelnik.

Za „Prostovoljno gasilno društvo“: Alojzij Gartner, načelnik; Josip Blažon, tajnik.

3085

Šolske knjige

za vse šole

v najnovejših predpisanih izdajah ter

vse šolske potrebščine

v najboljši kakovosti priporoča po
zmernih cenah

L. SCHWENTNER

v Ljubljani

3094

Prešernova ulica štev. 3 (postopek „Mestne branilnice“).

Perje

za postelje in pub

priporoča po najnižjih cenah

F. HITI

Pred Skofijo štev. 20.

Zunanja narocila se točno izvršujejo.

J. VECCHIET

zlator v Ljubljani

nasproti glavne pošte

pripada svoje trgovine vsakovse

zlatnine

ter precizijskih žepnih ur.

Lastna delavnica.

Kupuje staro zlato in srebro.

Cene zmerne.

Solidna in reela postrežba

Ustanovljeno 1862.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Pojanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

XX XX XX XX

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga
steklenine, porcela-
na, svetilk, zrcal,
šip, kozarcev, vrčkov
i. t. d.

Gostilniška in kavarnar-
ska namizna posoda
po najnižjih cenah.

Važno! za Važno!

gospodinje, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, komikaliije, zelišča cve-
tja, keramino itd. tudi po Kneippu,
usne vode in zobni pršak, ribje
olje, redilne in posipalne moko za
otroke, dičave, mla in splošno
vse toaletne predmete, fotografične
aparate in petrobčinske kirurgične
obvezila vsake vrste, sredstva za
decinoljekijo, vosak in pasti za dla
itd. — Velika zaloga najfinnejšega
ruma in konjaka. — Zaloga svezil
mineralnih ved in soli za kopel.
Oblastv. konc. oddaja strupov.

Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenača sol,
državna sol, solitir, osójin, kelmet,
kraljino zrno itd. — Vnajnja narocila
se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija

ANTON KANC

Ljubljana, Zidovska ulica št. 1.
Kupuje po najnižjih cenah razna solita
(rože), cvetje, keramika, semena, skoje itd.

Pridnega učenca

Dva dijaka

iz početke hiče, z dobrimi živilimi spričevali

sprejme takoj 3053

Ivan Ravnikar, špecijski trgovec v Celju.

iz bolje hiče

sprejme na hrano in stanovanje

mestni učitelj Janko Likar, Nova
ulica št. 3. 3012

Pokusite pivo iz Češke delniške pivovarne

v Ceških Budejovicah.

To je izborne, na plzenjski način varjeno pivo.

Zaloge: Ljubljana: V. H. Rohman. Trst: Schmidt & Pelesi.

Postojna: Emil pl. Garzaroli. Pulj: Lacko Kriz. Trnove: Rudolf

Valenčič. Reka-Sušak: Ante Sablich.

Ustanovljeno 1862.

Rudolf

Geburth

c. kr. dvorni strojnik

Dunaj VII., Kaiserstrasse št. 71, vogel Burggasse,

Zaloga štedilnih, kuhalnih in strojnih ognjišč za vsako porabo.

Vseh vrst gorilne in trajnogorilne peči

Železne peči s pečnicami

za kurjenje dveh ali treh sob.

Kopalne peči.

Patentni vstavki za glinaste peči.

Sušilni aparati.

Pasta za snaženje peči „Helios“.

P. n.

S tem si dovoljujem naznaniti
imenom odjemalcem Škofjeloškega
okraja, da sem prodal svojo, pod imenom

Franz Dolenz, Škofja Loka

peljano trgovino (filialko) z hišo in
vsem inventarjem gospodoma

Deisinger in Plantarič.

Zahvaljujem se najtopleje za do-
sednjo naklonjenost, ter prosim, da
blagovolite isto ohraniti tudi mojima
naslednikoma.

Moja glavna trgovina v Kranju in
tudi podružnica z železnino ostaneta
v sedanjem obsegu.

Z odličnim spoštovanjem

Franc Dolenz.

Škofja Loka, 15. kmovca 1911.

P. n.

Dovoljujeva si cenje-
nemu občinstvu vladljuno

naznaniti, da bodeva trgo-
vino neizpremenjeno vodila
dalje, ter se priporočava za
obiljen obisk.

3078

P. n.

Dovoljujeva si cenje-
nemu občinstvu vladljuno

naznaniti, da bodeva trgo-
vino neizpremenjeno vodila
dalje, ter se priporočava za
obiljen obisk.

3078

P. n.

Za jesensko sezono priporoča velikansko izber
oblek, površnikov, ulstrov itd.

za gospode in dečke v krasnih vzorcih in

Po svetu.

* Posledice nevednosti in duhovskega hujšanja. Italija praznuje jubilej svojega zedinjenja. Slavnostno leto pa je postal za Italijo leto žalosti in grda disharmonija zveni v navdušenje, ki je za tedne polnilo italijanska mesta. Ne samo, da mori kolera v nekaterih mestih prebivalstvo in da je Italija ravno sedaj, ravno v letu svoje proslave, zapuščena, prihajajo od tam poročila o naravno neverjetni nevednosti in zaslepljenosti prebivalstva. Poročali smo že obširnejše o krvavih dogodkih v Verbicaru, kjer je ljudstvo morilone, ki so je prišli braniti pred kolem. S temi dogodki se hočemo pečati tudi danes, ker so tipični za Italijo in so mogoci v slučaju epidemije tudi drugod, kjer gotovi krogi niso dosti bolj izobraženi, kakor so italijanski kmetje in kjer vladajo ljudstvo ravno tako fanatični in mnogokrat zabiti ali pa zlobni duhovniki. Luigi Barzini je obiskal Verbicaro in opisal svoje obiske v listu »Corriere della sera« ter moremo iz njegovega poročila prinesi samo najznačilnejše točke. »Grozodejstva, ki jih je izvršilo nahujskano prebivalstvo v Verbicatu, so našla od strani sosednih vasi polno odobravanja in ljudje pravijo, da bodo storili ravno tako, če izbruhne v onih vseh kleru. Med tem, ko se je bavila preiskovalna komisija s tem, da je preiskovala dogodke, je pridrla pred komisijo množice revno oblečenih žens. — »Ekscelenca, dajte nam protistrup! Ne pustite, da poginemo!« Ko jih je skušal sodnik pomiriti, je zgodnjala neka storka: »Seveda, neki deklici pa ste dali protistrup, ker je imela lep obraz. Mi pa smemo v božjem imenu umreti!« — »Vi tedaj vernitev v strip!« sem jo vprašal. »Kako bi ne, ekscelenca. Saj trosi vlada strip. Poslala je na deželo ljudi, ki so šteli prebivalce in sedaj hči umoriti rečeže, ker jih je preveč.« To pa ni mordamnenje kak posamezne osebe, tako misijo izvečine vsi. Ljudje si domišljajo, da imajo za svoje mnenje neizpodbitni dokazov in prisegajo pri vseh svetnikih, da je kolera bolezna, ki jo dela vlada, da je vlada zastrupljevalka in morilka. In pod »vlado« razumejo vse. Kalabrežu je sodnik, policaj, župan, vojak vlada. — Pet ur smo hodili v hrib, le tu in tam se je odpril pogled na morje. Vedno bolj pogost po smo videli gruče bežečih ljudi. Ženske v slikovitih rdečih in črni noši, so nosile na glavi svoje imetje in so se ozirale na nas z globoko vdrtimi, boječi zrčimi očmi. Skoro vsi prebivalci iz Verbičara so pobegnili v gore in so vzeli svoje za kolero zbolele sorodnike s seboj ter jih skrili v neštetiških skrivališčih pred očmi sanitete police. Po nlicah zapuščenega mesta ni videti skoro drugega človeka, kakor vojake in zdravnike ter orožnike. Od 4000 prebivalcev je ostalo v mestu komaj 200 do 300 ljudi, ki so se zaprli v svoje hiše, vsi drugi so pobegnili in od 45 zapornih povelj zaradi zadnjih izgredov jih ni bilo mogoče izvršiti skoro nič. Prebivalstvo je namreč, kakor sem že povedal, pobegnilo v pestilo samo mrljice v hišah in na cestah. Čuden kontrast je videti na debelo po ulicah nasuto apno in pa umazano zidovje hiš, ki se približujejo druga drugi včasi tako, da je mogoče z raztegnim rokama zadeti se hiš na desni in na lev strani ulice. Včasih zapipi je kdo »Pozor!« in pokaže na prostor, kjer leži že več dni truplo za kolero umrlega. In prešiči in piščanci brozgajo po apnu, pod katerim pari pripeljajo solnce smrdljivo nesnago. Pred rotovzem, ki je enak drugim kočam, so se odigrali nepisni prizori sleposti. Veliki kamni označujejo mesto, kjer je prebivalstvo kamnjalo mladega uradnika Amonvija. Ravnje je zapisoval slučaj, obolenja, da dobi informacije za razdelitev desinfekcijskih sredstev in je prišel na ta način na sum, da izvršuje v imenu vlade svoje plesko delo. V ječi sem videl njegevga morilea, suhega stareca s topim obrazom in mrtvimi očmi. Na vsa vprašanja odgovarja vedno le isto: »Jaz ničesar ne vem!« Zupan svoje hiše, stare podrtje, še ni zapustil. »Ne sovražijo me,« mi je reklo, »vendar pa sem vedel, da je moje življenje in nevarnost, če se pripeti prvi slučaj kolere. Ni ga človeka, ki bi mogel izbiti ljudem iz glave, da je župan zastrupil vodo. To je bilo tako že takrat, ko je bil moj starci oče tu župan. Z vrvjo okrog vratu so ga vlekli skozi ulice in nato umorili. Morda me je očrnil pri ljudstvu kak sovražnik, tega ne vem. Gotovo pa je, da je neki duhovnik nahujskal ljudstvo. Še zjutraj, predno je prišlo do pobojev je tu govoril.« Vojaki zdravniki hodijo od hiše do hiše in iščejo bolnike, katerih je le malo ostalo v mestu, orožniške patrule in vojaki iščejo v gorah one, ki so se udeležili pobojev v Verbicatu in so

potem pobegnili. Cela dežela je polna oboroženih in v sredi molči mrtvasko mesto Verbicaro. Najhujša pa je misel, da nimamo sredstva, da bi rešili ljudstvo tega mnenja, da zastruplja vladu sinove domovine. Če govoriti ljudem o sočutju in človekoljubju, ti odgovarjajo njih prestrane oči: »Mi ne verjamemo!«

* Kopej pevke Malibran. Slovenski francoski pisatelj in kritik Armand de Pontmartin, čeprav stoletnik, pripoveduje v enem svojih najbolj interesantnih pisem malo znano dogodbo iz življenja pevke Malibran. Pontmartin je bil mlad slušatelj medicine in je bil nekoga dne, ko je ravno slišal prejšnji večer v nekem pariškem salonu pevko Malibran, zjutraj ob 7. v otroški bolnišnici v ulici de Sevres. Bilo je to leta 1830. Ko je prišel v bolnišnico, je vladalo tam ravno hudo razburjenje. Treba je bilo namreč spraviti nekoga otroka v kopej, otrok pa se je branil kolikor se je mogel in vendar je bilo pričakovati ravno in edino od te kopej, da otrok okreva. Če bi pa bili otroka prisili, da gre v vodo, bi moglo to imeti za otroka ravno tako slabe posledice. V tem trenutku je vstopila na Pontmartinovo največje začudenje Malibran. Sestre, ki so bile očvidno vajene njenih posetov, so ji razložile situacijo in Malibran je stopila k otroku in mu začela prigovarjati. Toda prigovaranje ni izdalo nič in Malibran si tudi ni vedela pomagati. Naenkrat se ji razjasni obraz in začela je peti svojo slovečo romaneto: »Bonheur de se revoir...« otrok pa se je še vedno branil in ne prestano jokal, nato je začela peti špansko pesem: »Yo que son contrabandista« z vsem ognjem svojega glasu. Sestre kaj takega v svojem življenju niso slišale, sklenile so roke in zadrežale sajpo ter zrle s prekipevajočimi očmi proti nebnu. Tako morajo peti pa oni angeli, o katerih stoji pri Lamartinu: Bog sam jih posluša. Samo otroka niso ganile pesmi in resignirano so izjavile nune: »Tu ni več pomoči!« Takrat je stopila Malibran k otroku in mu prigovarjala ter ga vabilo s seboj v kopej. Tedaj se je dal otrok omehčati. Zdravniki in tudi Pontmartin se odšli iz sobice in Malibran se je spletala s pomočjo sester ter vzela otroka s seboj v vodo. In otrok se ni več branil. Pet minut pozneje je bil otrok zaspal v naročju pevke Malibran, ki ga je nato izročila usmiljeni sestri.

* Nesreča na vojaških vajah v Ortlerskem gorovju. Dne 3. septembra se je vračal 1. bat. domobranskega gorskoga polka št. II. po končanih vajah čez južne Ortlerske ledene iz vasi Cigole v svoje poletne garnizije Salden, Traufovi in Taufers. Pot čez te ledene je silno nevarna. Vsled trajnega lepega vremena so postali namreč ledeni silno raztrgani. Napravile so se med ledennimi ploščami nenavadno velike razpoke. Prekoračenje takih razpok je največkrat mogoče le preko sneženih ozkih mostov, ki so pa jako nevarni, ker se radi udira. Kljub vsej opreznosti, vojaki so bili privezani na vrvi in skupinah po 6 mož, se je udrl pod eno tako skupino sneženi most čez 30 m globoko razpoloknil v bližini Halejeve koče na prelazu Eissee 2000 m visoko. Ravnje sta prekoračila prva dva moža most, ko se je pod tretjim domobrancem Plobergerjem ta udrl. K nesreči se je pa v tem trenutku tudi utrgala vrv, ki je vezala Plobergerja z onima, ki sta most že prekoračila. Ploberger je padel v 30 m globok jarek. Ostal pa je nepoškodovan. Toda za sabo je potegnil z vso silo domobranca Wagnerja, ki je zadel pri padcu s tako silo ob rob ledene, da je bil takoj mrtev. Rešilna akcija je trajala nad 2 uri. Z izrednim junaštvom in mirnodostjo padlega Plobergerja se je posrečilo končno, da so potegnili iz globoke zajede mrtvega Wagnerja, vso vojaško opravo in končno še Plobergerja samega. Pri rešilni akciji se je posebno odlikoval nadporočnik 36. pešpolka Fürtmeyer. Mrtveca so z veliko težavo spravili nato na Halejeve koče v Salden.

Scottova emulsija

vsebuje v čisto labko prebavljivi obliki za razvitje kosti in rast zob potrebne tvarine. To kaže razširjeno uporabljanje Scottove emulsije od strani g. zdravnikov

V otroški praksi,
ako se hoče doseči stalno ojačanje razviti kosti. Otroci vživajo kako radi zelo okusno Scottovo emulsijo, jo lahko prenašajo in dobijo ravne, lepe nožice.

Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulsijo. Saj znamka »Scott«, ki je že čez 35 let vpeljana, jamči za izborna kakovost in učinek. — Cena originalni steklenici 2 K 50 h. — Dobri se v vseh lekarnah.

Frisno samo s
to znamko —
ribičem — snak
Scottovske po-
stopanje.

otroški praksi,
ako se hoče doseči stalno ojačanje razviti kosti. Otroci vživajo kako radi zelo okusno Scottovo emulsijo, jo lahko prenašajo in dobijo ravne, lepe nožice.

Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulsijo. Saj znamka »Scott«, ki je že čez 35 let vpeljana, jamči za izborna kakovost in učinek. — Cena originalni steklenici 2 K 50 h. — Dobri se v vseh lekarnah.

Henneberg™ svila

samo direktno! — črna, bela in barvana, od 1 K 35 vin. meter naprej za bluze in oblike. Franko in že oskrbljeno se poslje na dom. Bogata izbira vzorcev se poslje s prvo pošto. 1 269

Tovarna za svilo HENNEBERG, Žurich.

!! Svarilo !!
Société papierie Abadie. 1615
Ker posledično žan prinašajo na trg rezultirano ne-
narodno načelo splošno manjši in prijetnejši znamki
za strošnico

Riz Abadie (Riz doré)
prosim svoje p. z. odjemale, naj nastavimo pozajmo
z različnimi drugimi inicij. Sunrino pred na-
kupom kakovosten manjširodnih pos-
redov, ker bomo proti tem posrednikom nastopili
z vsemi zakonitimi sredstvi. Société papierie Abadie.

S prav dobrim uspehom se
MATTONIET

GIESSHÜBLER
naravna alkalična kislina

rabi pri:
občlosti sopil
katarjih v požiralniku
bronhij, vnetju
pljuč in prsne mrene.
Zaloge: Mihail Kastner, Peter Lassnik
in A. Šarabon v Ljubljani.

Gotovo govejo juho
najboljšega okusa
dajo 3046

MAGGI JEV
kocke
á 5 h

Pazi naj se natančno na ime
MAGGI in na varstveno znamko
zvezdo s krizcem. Druge kocke
niso MAGGI JEV.

Grofovski 2818

kolegij Waldsee
Gorica.

Edini moški zavod z nemško
ljudsko šolo koncesionirano od
e. kr. šolske oblasti.

Sprejmejo se tudi mladeniči, ki obiskujejo
v mestu srednjo šolo. — Letna
pensija 500 K za ljudsko, 700 K za
srednješolske učence. — Natančna po-
jasnila daje ravnateljstvo.

: Najlepše svilne gumaste :
specialitete

3 vzorci K 1.—;
6 vzorcev K 1'80,
12 vzorcev K 3'40,
tudi v pismenih
znamkah. Poučna
ilustrirana bro-
šura gratis in
franko.

Higienika manufaktura
J. Singer, Dunaj, I. Wiesingerstr. 8/Fi

Zajamčen uspeh
sicer donar nazaj. 2661

Zdravniška priznanja o izvrstnem učinku.
Med. dr. A. Rixa

krema za prsi.

Nekodaj preberate na russ. tračn. učenčanom upor. Bujne prsi, polne, krepke
telesne oblike, za vsako starost v krašem času. Poizkusni lonček 3 K, velik lonček 8 K.

Zoperne kosnice
v obrazu odstrani v 5 minutah dr. A. Rixa
odstranjevalec kocin. Cena 4 K. Zajamčeno
neškodljivo. Vsa zdravniško oblaščeno preizku-
šena lepotila.

Kozmet. laboratorij dr. A. Rixa Dunaj
II., Berggasse 17/E.

Razpošiljanje diskretno po povzetju ali
franko če se vsota naprej pošte.

Vsi oni, ki trpijo na kašiju,
bronhijalnem kataru ter
na zastarelem in zanemar-
jenem revmatizmu naj
čitajo sledče.

Z lahkovo vestjo spričujem, da je zdravilo
od »Goudron-a de Guyot« uspešno sredstvo
in deluje kar najbolje proti boleznim, za katere je bilo priporočeno.

Že več let sem bil napadan od nekega
krvnega kašja, ki je začenjal redno v
jeseni in je dolpel po zimi do take stopinje
da sem potreboval celo poletje da sem se
okrepal, daščravno me ta kašelj ni nikoli
popolnoma zapustil.

No dobro! »Goudron-a de Guyot« prekaša
vse druge preparate, sirupe, pastilje i. t. d.

Potem ko sem zavzel samo nekaj, je
tako močan kašelj, ki mi je večkrat, lom-
ljenje provzročil in me je prisilil, da sem
moral cele noči sedeti pred pribetni, da popolnoma
prenehau; in zato jaz na tem mestu izražam
svojo hvalenost. Vse moje zdravljenje je tra-
jalo deset dni in ono zdravilo mi je zadobil
popolno zdravje, za katere sem se boril več
let. Vsi oni, ki so v istem stanu, naj se za-
tečejo k temu sredstvu, jaz sem gotov, da se

bodo potem veselili z menoj, ker zadobili
bodo zopet mirno spanje in dober tek, edina
dva faktorja za si pridobiti telesno moč.

Jaz sem pripravljen zgoraj omenjeno
potrditi s prizgoj in izrekam še enkrat svojo
hvalenost izumitelja tega zdravila.
Naslovjen: Franc Bergheim, Kossiaru,
Nemčija, 3. februar 1896.

Zaporedno uživanje zdravila »Goudron-
Guyot« v vseh jedilih, in množini kavine
bliže na vsak kozarec vode, ali kakoršne si
bodi pijace, ki se jo navadno piše, zadostuje,
da ozdravi najhujši revmatizem in najbolj
zastarele bronkite. Večkrat se namerava usta-
viti napredk jetike in ozdraviti jo, ker ka-
tran ustavi razdelitev tuberkelov v pljučah
uničujejo bacile, ki so vzrok te razdelitve.
Priprsto, toda resno.

Najmanjši zanemarjen revmatizem ima
lahko za posledico bronkite in zato ne mo-
rem nikoli zadostno priporočiti bolnim, naj
si v začetku pomagajo z zdravilom »Gou-
dron-Guyot«.

Ako bi se Vam hotelo prodajati ta ali
oni produkt namesto prvega »Goudron-Gu-
yot« ne zaupajte, ker se gre edinole za do-
biček. Je brezpogojno potrebno, če hoče kdo
ozdraviti bronkit, katarjev, starci in
zanemarjenih revmatizmov in jetike, da za-
teče prav »Goudron-Guyot«. Dela se iz
katram, neke posebne vrste obrežne smreke,
ki rase na Norveškem in je napravljeno od
izumitelja raztopljivega katramu; in to zadostuje
v dokaz, da je uspešnej kot vsaka
podoba sredstva. K zaključku, za preprečiti
vsake zmešnjave, pazite na znamko. Pravi
»Goudron-Guyot« ima ime Guyot natiskano
v velikih črkah in svoj podpis v treh barvah:
v vijoličasti, zeleni in ručni počrez kot na-
slov: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris.

Zdravljenje stane samo 10 vin. na dan in
tudi v tudi ozdravi.

P. T. — Oni, ki se ne morejo privaditi
okusna katram, lahko nadomestijo »Goudron-
Guyot« s »Kroglijami Guyot« iz norveškega
katram obrežne smreke, vzemši po dve ali
tri kroglice pri vsaki jedi. Na ta način si
lahko pridobite isto zdravstvene učinke in
tudi enako zdravje. Zavzete pred jedo in
tudi vmes, te kroglice so lahko prebavljive
skupno z jedmi in delujejo kar najbolje na
želodec in telo sploh. Prave »Kroglice Gu-
yot« so bele in podpis Guyot je črno natis-
kan na vsaki kroglici.

Stanovanje

z 2 sobama in pritiklinami
se odda takoj ali z novembrom
mimi stranki. — Prisojna ulica št. 5.

Dva dijaka

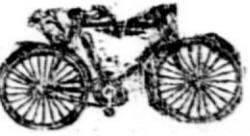
iz boljših hiš
spreme na hrano in stanovanje
uradniška rodbina, v Novem mestu.
Kopalna soba, vrt in park na razpolago.
Pojasnila daje iz prijaznosti uprav.
»Slov. Naroda.« 2214

Več lepih 2746

stanovanj

se takoj odda s kuhinjo ali brez kuhinje. Ribarstvo, kogar veseli, drva, kolikor se jih požge, popolnoma prosta, v hiši je gostilna, pekarija, kopališče, keglijšče, ledenica, tako dobra voda, zraven lepo gozdno izprehajališče in sveži zrak, blizu kolodvora na deželi. Odda se po ugodni ceni. — Več se izprije upravnemu »Slov. Naroda.«

!! Pozor kolesarji !!

 Namesto kron 110— samo po kron 80—, s prostim tekom. Torspedo— po kron 95— prodajam za reklamo nova vozna kolesa prve vrste, znamke "Styrian-Gradec", modeli 1911 z dveletnim jamstvom, sveži močni plasti po K 5—, 6—, 7—, gumijevne cevi po K 3:50, 4—, 5—. Vse potrebuje, po-prave, emajliranje in poniklanje najcenej! Razpoljila se po povzetju. Kupcije na obroke izključene. Cenovnik gratis in franko. Tvorivski zaloga voznih koles in šivalnih strojev.

A. Weissberg, Dunaj II.
Untere Donaustrasse 23. IV.
1377

Važno za vinske trgovce.

Vinski sodi

več sto komadov, prav močni in zdravi iz hrastovega lesa, od 400—800 l se dobivajo po prav nizki ceni 2545 pri tvrdki

M. Rosner & Co.
v Ljubljani.

Važno za vinske trgovce.

Lasne kite

najfinje kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — lasulje, brade in druge potrebštine za maskiranje vse po zmernih cenah priporoča

S. Strmoli,
brivec in lasničar
Ljubljana, Pod Tranko št. 1,
(zraven čevljarskega mostu).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Cena za delo kite 3 K. Kupuje zmedene in rezane ženske lase po najvišjih cenah. 1788

Superfosfati

mineralni in animalni najbolj preizkušeno najbolj zanesljivo fosforovo - kislinsko gnojilo za vse zemlje

Vsebina strogo začrnilena.
Jemstvo za najhitnejši učinek.
Najvišji dobitek. Za jesensko
sezonu neotripljivo.

DALJE =
amonijske, kalieve in solitrove superfosfate dobavljajo
vse tvornice za umetna gnojila, kupčevaci, kmetijske
zadruge in društva.

Pisarna v Pragi, Příkopy štev. 17.

Svoj izdelek ostre žgane strojne zidne in zarezane strešne prve vrste **OPEKE** prve vrste priporoča J. KNEZ V LJUBLJANI. 442

Sprojme tudi zastopnika za razprodajo zarezanih strešnikov.

Silo in moč, kri in pogum

nudi obolelemu in oslabelemu živčevju splošno pohvaljeno in priznano redilno sredstvo »Nutrigene«, ki se po pravici imenuje

„Kralj redilnih preparatov“.

Vse, kar se da dobrega na polju redilne tehnike nuditi, je združeno v »Nutrigene« na idealen način. Kar je za izstradan želodec skleda dobre jedi, kar za žejno in izsušeno grlo sveža pijača, tako je »Nutrigene« za utrujene, izstradane in po kreplju hrepeneče žive pokrepilna hrana in osvežujoča pijača. »Nutrigene« je znan sedaj že povsod, kjer se je udinjala nevrastenja, zdravje in blagoslov, sreča in dobra volja ga spremljajo na njegovem zmagovitem pohodu.

Redka prilika.

100 zavitek »Nutrigene« se razdeli med ljudstvo. Slednji naj zahteva od

Podjetje »Nutrigene«, Budapešta, VII. Erzsébet-körut 16, odd. 173

Poizkusni zavitek »Nutrigene« obenem z jasno poučno brošuro zastonj in počitnine prosti brez zaveze. 3600

Cigaretni papir Ottoman prsten samo s to sliko.

P. n. kadilci in interesenti naj izvolijo vzeti na znanje, da se vsako ponarejanje predobro znanega, splošno priljubljenega

cigaretnega papirja Ottoman

sodno zasleduje.
Edino pristni papir Ottoman nosi vedno samo to sliko.
(Turško glavo.) 2282

Cigaretni papir Ottoman prsten samo s to sliko.

MOTOR CYCLES

3 in 4 HP. — Z dvema cilindroma.

LAURIN & KLEMENT

3 HP 640 kron.

4 HP pripraven za priklopni voz
680 kron

na obroke.

W. Wondrich, Praga L.

Josefové naměsti.

2960

Tvrdka

W. Wondrich

Praga I.

Josefové naměsti.

Pošljite mi cenik motociklov Laurin & Clement in navedite visokost obrokov — plačilne pogoje.

Ime:

Naslov:

Učenca

sprejme v trgovino mnogovrstnega blaga Ferdinand Hleb v Kranju. 3005

Pozor trgovci! Pozor trgovci!

Hiša s trgovino

močanega blaga se pod ugodnimi pogojimi pred, ali s 1. oktobrom v najem da. — Letni promet okrog 260.000 K. Naslov v upravnemu lista.

Platnino in pavolnino

2883 kupite naravnost pri izdelovalcu najcenej.

Novosti finih flanel in barhentov.

Zgotovljeno perilo. Popolne opreme za neveste in opreme za hotele, zavode itd.

Vzorci gratis in franko.

Tkalnica Bratje Krejcar, Dobruška 305, Češko.

Uradne ure od 8. zjutra do 7. zvečer

ÚSTŘEDNÍ BANKA PIAZZA DEL
českých sporitek PODRUŽNICA V TRUSTU PONTEROSSO 3
Osvobozená banka českých kralinice.

VLOGE NA KRAJIZICE PREMIJSKE VLOGE

4 1/4 % 4 3/4 %
VLOGE V TEKOČEM RAČUNU
in VLOGE FIKSNE NAJUGODNEJŠE.
BANČNO POSLOVANJE VSEH VRST.
Oddelek za vadje in kavcije.

Uradne ure od 8. zjutra do 7. zvečer

M. Rosner & Co.

veležgalnica sadnega žganja
v Ljubljani

priporoča v lastni žganjarni kuhanje

2544 Slivovko

Tropinovec

Brinjevec

Hrušovec

Vinsko žganje

zanesljivih kakovosti.

Fin žganje po dnevni hroniki tel.

Vinko Majdič

valjčni mlin v Kranju
(Kranjsko).

Največja proizvajanja priznano naj boljših pšeničnih mok in krmnih izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekovske mojstrie neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 66

V Ljubljani: Podgradu, Trnovem, Kočevju, Trstu Gorici, Celovcu, Beljaku, Bolcanu, Imomostu, Tridentu, Izadru, Spiletu, Ereagnovem, Kotoru, Sarajevu in Palju.

Brzovati: Valjčni mlin, Kranj.

Franc Kos

Ljubljana, Sodna ulica.

Specijalna mehanična
pletitna industrija
in trgovina

za površe in spodnje jopice,
modercke, telovnike, nogavice,
rokavice, posebne oblike zoper
trganje, pletitni materiali itd.
na drobno in debelo.

Sivalni stroji od 70 K naprej;
pletitni stroji

patent "Wedemann" je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, podnik brezplačen, trajno delo zagotovljeno; ker se ne poslužujem agentur, so cene veliko nižje.

232

Ljubljana, Sodna ulica št. 3.

Išče se knjigovodja za večje trgovsko podjetje.

Ponudbe pod „podjetje“ na uprav. „Slov. Naroda“. Želi se fotografija. 3022

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno porje!

Kg. sivega, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 240 K; prima polbeljega 280 K; beloga 4 K; beloga puhaštega 5-10 K; kg veleninega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, s K; kg paha, sivega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najinejši prasiči puh 12 K. Narodila od 5 kg naprej franko. 2682

S. Benisch

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema glavnicama, 80 cm dug, 60 cm šir, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhamiščem porjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir, 13 K, 14 K, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir, 12 K 80, 14 K 80. Razpolnila se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko. S Benisch, Deženico št. 767, večše.

C. kr. moško in žensko učiteljišče v Ljubljani.

Razglas.

A. Vpisovanje v I., II., III. in IV. razred deške, oziroma dekliške vadnice in v otroški vrtec je

v soboto, dne 16. septembra

od 8.—11. ure v dotednih učnih sobah.

B. V začetku šolskega leta 1911/12 ne bo sprejemnega izpita za I. letnik ženskega učiteljišča.

Prosilci, ki bi se utegnili javiti za sprejem v I. letnik moškega učiteljišča, naj se zglate v soboto, dne 16. septembra ob devetih.

C. Gojenci in gojenke, ki so bili sprojeti meseca julija v I. letnik in dozdanji gojenci in gojenke II., III. in IV. letnika se naj zglate

v soboto, dne 16. septembra

in sicer gojeni ob 8. uri, gojenke ob 2. uri.

Ponavljajni izpiti so v soboto, dne 16. in v ponedeljek, dne 18. septembra.

Solsko leto 1911/12 se prične v torki, dne 19. septembra s slovesno sv. mašo.

Ravnateljstvo c. kr. moškega in ženskega učiteljišča
v Ljubljani, dne 13. julija 1911.

Naznanilo.

Na c. kr. II. državni gimnaziji v Ljubljani
(Poljanska cesta)

bodo vpisovanje za I. razred

in sploh novih učencev

v petek, dne 15. septembra 1911

dopoldne od 9. do 12. ure v ravnateljevi pisarni.

Sprejemni izpiti bodo v soboto, dne 16. septembra od 9. ure dalje.

Zunanji učenci se lahko tudi pismeno zglose, ako dopošljejo imenovane listine pravočasno ravnateljstvu, zglasiti se morajo pa vsaj pred izpitom osebno pri ravnatelju.

Po odloku c. kr. dež. šolskega sveta se smejo učenci, ki pripadajo po rojstvu ali po rodbinskih razmerah okrajnim glavarstvom v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici — in okr. sodiščem v Kamniku, Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višji gori, sprejemati v ljubljanske gimnazije samo po dovoljenju c. kr. dež. šolskega sveta. Dosedanji učenci tega zavoda se bodo vpisivali dne 17. septembra. Solsko leto se začne dne 18. septembra s sv. mašo ob 10. uri dopoldne.

Ravnateljstvo c. kr. II. državne gimnazije.

V Ljubljani, dne 8. septembra 1911.

Ljubljana

Fr. Ševčík Židovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zaloge raznovrstnih

56

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, suluskih in čeških stroge preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zaloge vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo.

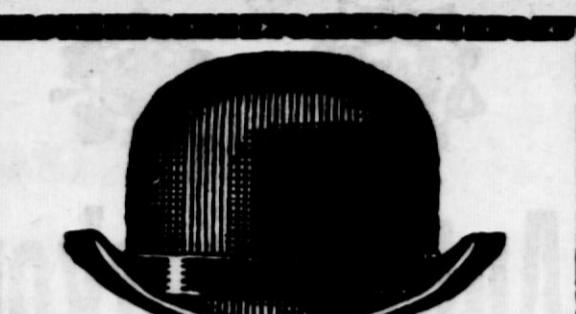
Cenovniki na zahtevanje zastonj in poštne proste.

August Repič

sode v Ljubljani 40
Kolodžite ulice II. 16 (v Trnovu) :
zadajo, popravlja in prodaja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11
priporoča

klobuke, slamnike cilindre, čepice itd.

najnovješča fazone
po najnižji ceni.
Ilustrirani cenik zastonj in poštne proste.

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Škofijo 19 — Prešernova ulica 4.

*Polniki v Ameriko
kateri boljši dobro, po ceni in
kvaliteti potrebiti naj se obrnejo
Simona na Kmetetka
v Ljubljani Kolodžitske ulice 20.
Kolodžitska Pijasnila bojo se brezplačno.*

F. K. Kaiser puškar

v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 6
priporoča svojo bogato zaloge raznovrstnih

pušk in samokresov

lovnih potrebi, vseh del koles (biciklov)
kakor tudi umetnali ogrev
po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in
biciklov težko in solidno.

Kupi se

suh želod.

Ponudbe pod „želod“ na uprav. „Slov. Naroda“.

Krasno veleposestvo,

5 minut od velikega kolodvora ob koroški progi Južne železnice z dobro upeljano lesno trgovino

je na prodaj.

Posestvo obsega blizu 100 oralov arondirane zemlje, od tega prilično 70 oralov lepega gozda. Oral zemlje je vreden 800—1000 K. Na posestvu sta 2 lepi hiši, ena starejša in ena nova vila z več stanovanji, katerih najemniki plačujejo mesečno do 100 K in ima gospodar še povrh 10 sob za sebe. Njive in travniki so lepi in skrbno gojeni, vrta sta dva velika in nova. Dalje sta še 2 drugi hiši ozir, poslopji za letoviščarska stanovanja, vredna po 2—3 tisoč kron. Na posestvu se lahko redi 20—30 glav goveje živine, 2—4 konje, 20—30 svinj itd. Kdor bi se hotel ukvarjati samo z lesno trgovino, lahko da polja in travnike v najem.

Cena za vse skupaj 140 tisoč kron.

Sedanji lastnik želi, da bi kupil kak napredni Slovenec. Prodaja iz rodbinskih ozirov. Veleposestvo leži ob jezikovni meji blizu Koroške ob dveh železnicah. Naslov pove upravništvo „Narodnega lista“ v Celju.

Uumno stavbništvo.

Kdor hoče hitro incene zidati, uporablja le

3026

Skagliol-plošče

5 in 8 cm debele

za napravo ločilnih sten, ki jih vsak lahko postavi.

PREDNOSTI:

Varno proti potresu, ne propušča prostonoseče, hrani prostor, torej zvoka in tako trdno drži žreblice. ni treba nikakih traverz.

Samonoseče in trpežne Kesslerjeve stene (težno armirane stene iz opeke).

Preračun stroškov in proračun napravita zastonj arhitekta imetnika patentna

Höngsberg & Deutsch, c. in kr. dvorna stavbnika, Zagreb.

Upravni svet Kolinske tovarne kavnih primesi

trgovska delniško podjetje,

izvršuje sklep izrednega občnega zbora z dne 2. februarja 1910 razpisuje s tem

SUBSKRIPCIJO

k V. emisiji 500 kosov novih delnic po 400 kron nom..

s katerimi se zviša dosedanja delniška glavnica K 1,800.000 na K 2,000.000 pod sledеčimi pogoji:

1. Glasom pravil § 9. imajo prednost k subskripciji novih delnic V. emisije p. n. gg. dosedanjih delničarji.
2. V svesti si, da bodo nove delnice prevzete od naših dosedanjih p. n. gg. delničarjev, določeno je emisni tečaj novih delnic samo za delničarje in sicer na K 600 za delnice.
3. Na 9 starih delnic, (katere se mora pri vpisovanju predložiti k oklokovjanju istih) pripade ena nova delnica.
4. Vpisovanje se vrši od 15. do 30. septembra 1911 pri naših blagajnah v Kolincu, Prostojevu, Ljubljani in Sadewi Wisznii in končno pri blagjni Češke banke v Pragi.
5. Polovico subskripcne cene (K 300) se položi pri vpisovanju, druga polovica pa do 30. novembra 1911. Vloženi zneski obrestujejo se s 5 % in sicer od due vplačila do 30 junija 1912, od 1. julija 1912 pa participirajo nove delnice na dobičku podjetja.
6. Zneski, ki presegajo višine nom. vrednosti delnic pripadajo k rezervnemu zakladu ki znača sedaj K 378.259.11.

V KOLINU, dne 31. avgusta 1911.

Kolinska tovarna kavnih primesi, trgovska delniško podjetje.

Vincenc Krička, l. r.

predsednik upravnega sveta.

Anton Šarc, Ljubljana

Izdelenje perila, pralnic in svetolikalnic z električnim obratom priporoča zelo dobro in solidno izdelano perilo po nizkih cenah.

Opreme za neveste.

Perilo za deklice in dečke za zavode. Platno, šifon in švicarske vezenine se kupijo zelo ugodno, dalje rjuhe, brisalke, prti, prtiči, nogavice, majice.

Perilo „TETRA“

za gospode in gospe. Kdor trpi na protinu, revmatizmu, ischias, naj nosi le to perilo, in bo ta poskušnja vsakega zadovoljila.

VZORECI NA RAZPOLAGO.

SINGER „66“

Šivalni stroj 20. stoletja.

Kupujte samo v naših prodajalnicah ali od njih agentov.

Singer Co. deln. dr. šivalnih strojev.

Ljubljana Kranj Kočevje Novo mesto
Sv. Petra cesta 4. Glavni trg 53. Glavni trg 79. Velki trg 88.

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

2266 registrirana zadruga z omejeno zavezo
s sedežem v Ljubljani, Marije Terezije cesta 11 (Kolizej)

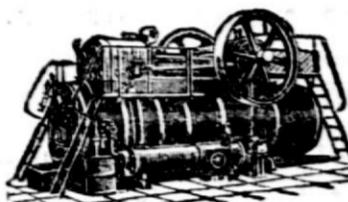
Zaloga pohištva lastnega izdelka in tapetniškega blaga.

Izvršuje vsa mizarska stavbna dela.

Lastna tovarna na Glincah pri Ljubljani.

Ob suši in pomanjkanju vode so za
lastnike vodnih sil

patentne vročeparne lokomobile

Henrika Lanz v Mannheimu

hitro v obrat spravljiva, cenena, izredno
varčno delujoča, za vse vrste kuriva pri-
pravna resarva moči.

Austrijska prodajalna pisarna:

Emil Honigmann, Dunaj IX/4, Löblichg. 4.
Int. telefon 15594. Obisk inženirja brezplačno.

Slav. občinstvu v mestu in na deželi
vjudno priporočam največjo zalogo krasnih

nagrobnih vencev in trakov z napisimi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.
Cene brez konkurenco.

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 K do 60 K
komad, tako da si vsakdo lahko izbere

3964 FR. IGLIČ

Ljubljana
Mestni trg 11-12.

Najnovejša iznajdba!

Velik požar

se zamore lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi brizgalnicami

s 40% delavske sile pomanjšanim ravnotežjem nove sestave, ki od desne
in leve strani vlečejo in mečajo vodo. — V vsakem položaju delujoče kretanje
brizgalnic nepotrebno.

Na Kranjskem so dosedaj naročila te vrste brizgalnic sledenja gasilna društva
Krško, Konstanjevica, Bohinjska Bistrica, Metlika, Šentjur, Koruška Bela
Trdnica, Zgornja Ščika, Dravlje, Spodnja Idrija, Predosje, Sora, Stob
Trzin, Žabljak, Rovte, Velika Loka, Kamna gorica, Stozice, Valja vas
Št. Peter na Dolenjskem.

R. A. SMEKAL

v Zagrebu

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic,
cevi, pasov, sekirič, sekalk in gospodarskih stro-
jer ter motornih mlinov.

Odplačevanje na obroke

129 odlikovanj!

150

G. Čadež
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
poleg Urbanteve manuf. trgovine
priporoča

klobuke
slamnike
čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd. itd.
Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.

Najnovejše cene
Najnovejši izbor
Frakije, vesti, vratnice
L. MIKOŠI
tevarna dožnikov
Ljubljana, Mestni trg

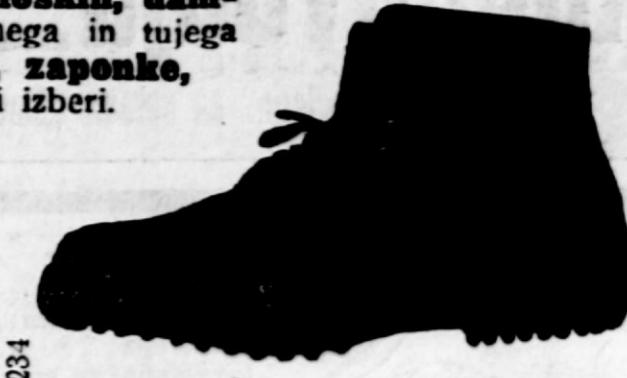
Združeni čevljari

V Ljubljani, Wolfova ulica št. 14.

priporočajo svojo bogato zalogu obuval za
poletno sezijo. Vse vrste moških, dam-
skih in otroških čevljiv lastnega in tujega
izdelka. Gumii za pote, vrvice, zaponke,
čistila itd. vedno v največji izberi.

Specialisti za prave
goranske in lovsko čevlje.

Izdeluje se po meri v lastni delav-
nici, sprejemajo se tudi popravila.
Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja
naročila proti povzetju. Zahtevajte cene.

234

Pišite po vzorce.

Kopaliste Poděbrady (česko) V. J. Havlíček in brat Kopaliste Poděbrady (česko)

Izvozna trgovina modnega in platnenega blaga
2423 priporoča v najboljših kvalitetah:

Modno blago — sukno.

Cefirje — žavličkove tkanine
barhente — flanele.

Jesen 1911.

Oprave za neveste.

Vzoreci franko. Dobite načoljše blago.
1 zavoj 40 m pralnih ostankov, okusno izbranih za 18 krov —
franko po povzetju. Od teh se ne pošiljajo vzorci. Samo pri nas dobite prave.

AVTO MOBILI

Zmage 1911.

Zanesljivostna
vožnja
Moskva - Orel.

Internacionalna
planinska
vožnja :

Gorska vožnja
Königssalz-
Jilovic. :

LAURIN & KLEMENT

Nikodem & Wetzka, Gradec. — Filialka: TRST, Acquedotto 45.

Zmage 1911.

Gorska vožnja na
Opčini.

Cestna dirka
Opava-Moráv-
ska Ostrava.

Dirka na 100 vrst
Moskva.

D. D. MLADA
BOLESLAVA.

Ustanovljeno 1853.

G. Topham & Co.

družba z omej. zavezo

tvornica za stroje in
železolivnica

Dunaj XI, Gudrunstr. 159

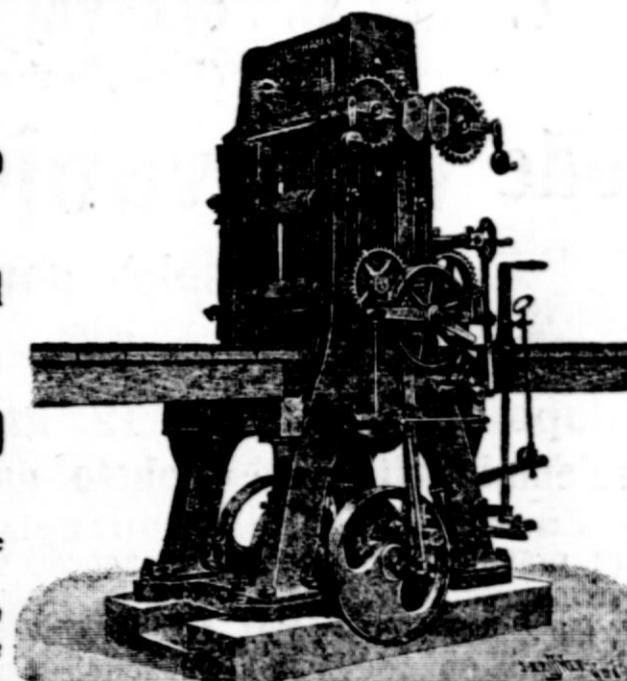
grade za specialitete:

polne jarme vseh vrst za parne
in vodne žage,
vse stroje za obdelovanje

lesa : krožne žage, trakovne žage
stroje za oblanje, stroje za škob-
ljenje (Fräsmaschine), stroje za
luščenje furnirja, stroje za upognjeno pohištvo, stroje za sodarje, transmisije.

Prospekti: proračuni stroškov obisk inženirja zastonj.

192

Majnovejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyda“

iz

Bremna

v

New York

z cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ
WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenem
parobrodnem društvu kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobiti
v Ljubljani edino le pri

EDWARDU TAVČARIU, Kolodvorska ulica št. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. — Vsa
pojaznila, ki se tikajo potovanja, točno in brezplačno. —
Prestrežba poštova, rečina in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Meksiko, Kalifornijo
Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naša društvo posebno
ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej pravi iz Bremna
enkrat mesečno.

se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta kakor
Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor!! Beritoli!!

Modna in športna
trgovina

P. Magdić, Ljubljana

Nasproti glavne
pošte

Krasne bluze

iz svile, volne, batista in barhenta. Hišne halje, spodnja krila, predpasniki za dame in otroke. Moderci najmodernejši kroj v krasni izbiri. Moderčki iz batista in šifona.

Špecialiteta šerp

za gledališče, svilnate in čipkaste šerpe, volnene rute (pleti). Svilnato blago gladko in v najmodernejših vzorcih, gladki in modni baržuni, pliši, tenčice.

Kožuhovina

boe, mufi, klobuki, čepice, rokavice iz suanca, kože, pletene in čipkaste, krasne ročne torbice, denarnice in verižice, modne broške.

Modno perilo

kakor srajce bele in barvaste, spalne srajce, spodnje hlače, žepni robci, ovratniki, manšete, naprnsniki beli in barvasti.

Dežniki in palice

vsake izvršbe in cene, galoše, nočni čevlji najboljše kakovosti, usnjate, suknene gamaše, pletene patent gamaše, potovalni pleti in odeje, zračne blazine.

Za lovce

pleteni telovniki, flanelaste srajce iz volne in polvolne, dokolenice, nogavice, rokavice, čepice, nahrbtniki. Nepremočljivi plašči iz oljnate tvarine.

Modna in športna
trgovina

P. Magdić, Ljubljana

Pletene jope

v poljubni barvi, pletene športne jope, pletena spodnja krila, pletene boe in mufi, pletene čepice in klobuki, krasna izbira dežnikov in solnčnikov.

Jesensko, zimsko

trikot perilo, srajce, spodnje hlače, reformske hlače iz klota in pletene, modne nogavice, pletene in suknene gamaše, nočni čevlji za dame in otroke.

Potrebščine za šivanje

čipke, čipkasto blago, čipkasti ovratniki, šerpe, vložki in motivi, pozamensterija, vezenine, sukanec za šivanje, pletenje in vezenje, svilnati in barvasti trakovi, podloga, gumbi, zlate in srebrne resice, čipke, žmore, porte in in trakovi.

Trikot perilo

kakor srajce, maje, hlače, nogavice, potne jopice, dr. Jägrovo volneno zdravstveno perilo. Dr. Lahmannovo zdravstveno perilo iz bombaža.

Špecialiteta gumb

za manšete, prsi in ovratnike, rokavice iz sukna, kože in iz volne pletene. Naramnice in podveze, vseh sistemov in cen.

Za turiste

volnene srajce, sviterji, nogavice, dokolenice, nahrbtniki, špecialiteta pletenih gamaš, dereze, krplje, cepini, vrvi, plezalke, ski, sanke, raznovrstne aluminijaste posode i. t. d.

Modna in športna
trgovina

P. Magdić, Ljubljana

Nasproti glavne
pošte

Modna trgovina
v Ljubljani
Stritarjeva ulica št. 7.
Solidno blago. Nizke cene. Vzorec poštne prosto.

ANTON SCHUSTER

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospode, pristni tiroški loden, parhent, platno, šifon, gradi, preproge, zavese, garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

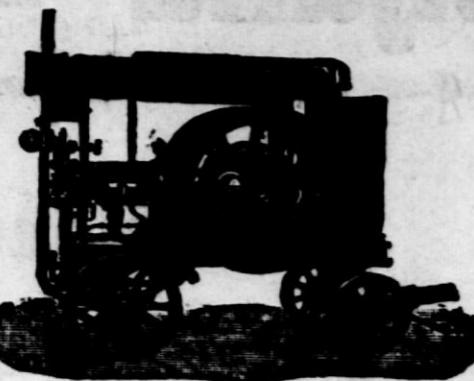
1 do 2 vinarja obratnih stroškov na uro in HP z mojim pat.

motorjem z možnim pričinkom in za surove olje od 16 HP naprej;
4 do 5 vln. pri mojih petrolinskih motorjih in petrolinskih lokomobilah, dalje 2–10 HP tudi stojče motorje.

Tovarna motorjev
I. WARCHALOWSKI
Dunaj III. Paulusga 1.

Na tisoče motorjev v
obratu. Cenovniki gratis. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolinovi motorji

•31

Int.
prevoz
L. 1842

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Telefon
Številka
154.

Hiša naprodaj.

Nedolgokar nova hiša, enonadstropna s šestimi stanovanji, ki se lahko tudi spremene v tri večja stanovanja, v temem v mirnem kraju, 10 minut od Ljubljane se proda. Prijeten bi bil ta prostor za kake letovičarje. — Naslov se izve v upravnemu »Slov. Naroda«. Posredovalci izključeni.

2895

Lud. Černe

svetlo, trapez z urami ter
zaprtega sodniški čimber. 236

Ljubljana, Wolfeve ulice št. 3.

Velika zaloga

juvelov, zlatnine in srebrnine, različnih ur, uhakov, prstanov, verižic in očal itd.

Blago prve vrste.
Solidna posrežba.
Cene na jutrije.

Priznano največja, resnično domača,
že 25 let obstoječa eksportna tvrdka.

Fr. Čuden
urar v Ljubljani, Prešernova ul. 1
samo nasproti Frančiškanske cerkve
je delničar

največjih tovarn švicarskih ur »UNION«
v Genovi in Bielu
:: on torje lahko po originalno tvorniških cenah ::
garantirano zanesljive, v vseh legah in temperaturah po njegovem astronomičnem :: regulatorju regulirane, svetovno znane ::

Alpina ure

z matematično preciznim kolesjem — v zlatu,
tula, srebru, niklju in jeklu ::
prodaja.

Nedosežno velika izbira. — Večletno jamstvo.
Ceniki zastonj in poštne prosto.

ALPINA

ure

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 28

Radi

preselitve
trgovine

* prodaja po zelo znižani cenii

Krasne
BLUZE,
fine

KOSTIME, KRIČA,
plašče, pelerine, nočne halje,
predpasnike, perilo, tudi po meri,

otroške oblekice, čepice,
potrebščine za novorojenčke,

moderce, pasove, nogavice, rokavice,
moške srajce, ovratnike in drugo modno blago.

Pošilja se na ogled po pošti.

KASLJAJOCIM

otrokom in odraslim

zapisujejo zdravnik z najboljšim uspehom

THYMOMEL SCILLAE

pomoček, ki razkraja in odločuje slez, lajsa, in pomirjuje dušljivi kašelj, odpravlja težkoče dušljivosti in zmanjšuje njih število. — Na stotine zdravnikov je že oddalo mnenja o presenetljivo točnem učineku Thymomel Scillae pri oslovskega kašlja in drugih vrstah dušljivega kašlja.

Prosim vprašajte svojega zdravnika.
1 steklenica 2·20 K. Po pošti franko ako se poslje naprej 2·90 K. 3 steklenice ako denar naprej 7.— K. 10 steklenic ako denar naprej za 20.— K.

Izdelenje in glavna zaloga

B. Fragnerja lekarna

c. kr. dvorni dobavitelji

Praga III., št. 203.

Pazite na ime izdelka,
izdelovalca in na varstveno znak.

V Ljubljani v lekarnah:
Jos. Mayr, dr. G. Piccoli
in Jos. Čižmář.

Podružnica c. kr. priv.

Avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

Ljubljana, Franca Jožefa cesta št. 9.

Sprejema vloge proti hranilnim knjižicam, katere obrestuje od dne vplačila do dne dviga; rentni davek plačuje zavod sam; sprejema vloge na obrestevanje v tekočem računu, na giro-račun in proti blagajniškim listom, dovoljuje kredite v tekočem računu, nadalje stavne, hipotekarne, carinske, davno jamstvene kredite itd., ekskomptira menice in devize ter preskrbuje njih inkaso, izdaja nakazila, kreditna in priporočilna pisma na vse tržišča tu- in inozemstva, predaja in kupuje tu- in inozemske rente, zastavnice, delnice in sredki ter daje vloge nasveti pri načaganju kapitala, izvršuje vse posle pri založitvi vojaško-ženitvenih kavelj, nadalje kavelj in vadil, potrebnih za udeležbo pri razpisanih ofertih,

Centrala na Dunaju; Podružnice: Bolcan, Bregenc, Brno, Celovec, Feldkirch, Jablanice, Gorica, Inomost, Karlovari, Ljubljana, Lvov, Mor. Ostrava, Olomuc, Opava, Pulj, Praga, Liberec, Toplice na Češkem, Trst, Warnsdorf.

sprejema vrednostne papirje v svrhu njih shrambe in uprave, oddaja proti ognju in vložju sigurne samoshrambe (Safe Deposits) pod lastnim zaklepom stranke ter sprejema vrednostne predmete (precijoz) v hranitev, zavaruje sredki in izrebanju podvržene vrednostne papirje proti kurznej izgubi ter oskrbuje brezplačno revizijo izrebojčih efektov, vnovčuje kupne, izrebane vrednostne papirje in valute, dovoljuje prodajimo na blage, vrednostne papirje ter sprejema berzna naročila za tu- in inozemske borze, preskrbuje za svoje komitente trgovske informacije na vseh tu- in inozemskih tržiščih, itd. itd.

Stanje vlog na knjižice, na tekoči račun ter razni kreditorji dne 31. decembra 1910, približno 720 milijonov K.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE.

Gledališka sezona 1911/12.

se otvorí v soboto, dne 16. septembra 1911.

Gojile se bodo drama, opera in opereta. — Predstave se bodo vršile ob torkih, četrtkih, sobotah, nedeljah in ob vseh praznikih.

(Dramski repertoar):

a) Slovanske novitete:

Gorkij Maksim: „Malomeščanje“. Drama.
Hilbert Jaroslav: „Krvica“. Drama.
Ljubinko: „Sojenice“. Pravljica s petjem.
Nasic Branišlav: „Pot okoli sveta“. Velika opremna igra.

Petrović Petar: „Solza“. Slike z vasi.
Špicar Jakob: „Kralj Matjaž“. Izvirna narodna pravljica.

Tolstoj-Bataille: „Ana Karenina“. Drama.

b) Tuje novitete:

Bahr Herman: „Koncert“. Veseloigra.

Bahr Herman: „Otroc“. Komedija.

Christmas Walter: „Miljonarček“. Komedija.

Echegaray José: „Blaznik ali svetnik“. Drama.

Engel — Horst: „Brhki Rudi“. Burka.

Giacosa Gerollamo: „Tužna ljubav“. Drama.

Grillparzer Fran: „Sappho“. Žaloigra.

Halbe Maks: „Reka“. Drama.

Hayermans Herman: „Nada“. Drama.

Höffer Moneton: „Mala gospodična“. Komedija.

Dame:

Berta Bukšekova. Ana Wintrova.
Avgusta Danilova. Julča Matejkova-Horska.
Vera Danilova. Roza Peršlova.
Desanka Iličevičeva. Amalija Pretnarjeva.
Polonica Juvanova. Angela Rakarjeva.
Alena Šetilova. Pavlina Šrečnikova.
Terezija Thalerjeva.
Ga. Josipina Nučičeva, sufleza.

Dramsko osobje:

Rudolf Bukšek.	Hinko Nučič.	Alojzij Drenovec.
Anton Danilo.	Boleslav Peček.	Pavel Goran.
Edvard Grom.	Josip Povh.	Josip Plut.
Miroslav Horský.	Milan Skrbinský.	Alojzij Prek.
Josip Križaj.	Vladimir Šimaček.	Pavel Rasberger.
Josip Molek.	Anton Verovšek.	Alojzij Štrukelj.

Režijo vodita režiserja gg. **Hinko Nučič** in **Anton Verovšek**.
Gosp. Fran Habič, inspicijent. Gosp. Peter Božič, rezviziter.

(Operni repertoar):

a) Novitete:

Cajkovskij Peter: „Jolanta“.
Goldmark Karel: „Domači cvrček“.
Götz Herman: „Kako se krote žene“.
Lortzing G. A.: „Orožar“.
Mesager André: „Fortunio“.
Wolf-Ferrari: „Suzanina tajnost“.

Dame:

Josipina Šipankova, sopran. Rezika Thalerjeva, sopran.
Frida Krompholzova, sopran. Roza Peršlova, mezzosopran.
Jeanette pl. Foedralspergova, sopran.

Operni kapelnik gosp. **Vaclav H. Talich**.

(Operno osobje):

Fran Krampera, tenor.	Viljem Novak, bariton.
Ljubiša Iličić, tenor.	Rudolf Bukšek, bariton.
Miroslav Horský, tenor.	Josip Križaj, bas.

Režiser gosp. **Hinko Nučič**.

(Operetni repertoar):

a) Novitete:

Gilbert Jean: „Sramežljiva Suzana“.
Heuberger Richard: „Operni ples“.
Nelson Rudolf: „Mis Dudi-dudi“.
Suppe Franz: „Bocaccio“.
Weiss Karel: „Revizor“.

Dame:

Jeanette pl. Foedralspergova. Roza Peršlova
Rezika Thalerjeva. Desanka Iličevičeva
Frida Krompholzova. Polonica Juvanova
Berta Bukšekova. Vera Danilova

Viktor Parma: „Amaconke“. Strauss Ivan: „Ciganski baron.“
--

(Operetno osobje):

Ljubiša Iličić. Miroslav Horský. Josip Povh. Rudolf Bukšek. Josip Križaj.	Pavel Rasberger, Alojzij Drenovec, Pavel Goran, Rudolf Juvan,
---	--

Režiser gosp. **Josip Povh**.Operetni kapelnik gosp. **Jaroslav Jeremias**.

Orkester: Slovenska Filharmonija v Ljubljani. — Operni in operetni zbor šteje 32 članov.

Cene abonovanih sedežev:

Vrsta	Krajni sedeži		Ostali sedeži		Vrsta	za 90 predstav	za 45 predstav
	za 90 predstav	za 45 predstav	za 90 predstav	za 45 predstav			
Parterre:							
I. — III.	204—	102—	186—	93—	Balkon:	108—	54—
IV. — VI.	180—	90—	156—	78—	II. — III.	96—	48—
VII. — IX.	168—	84—	150—	75—	Galerija:	54—	27—
X. — XI.	114—	57—	96—	48—	II. — V.	42—	21—

Cene lož:

Loža	Štev.	za vse predstav		za polovico predstav		Loža	Štev.	za vse predstav		za polovico predstav	
		I. rok	II. rok	I. rok	II. rok			I. rok	II. rok	I. rok	II. rok
Parter	1	236—	236—	118—	118—	II. red	2	48—	48—	24—	24—
	2	150—	150—	75—	75—		3	54—	54—	27—	27—
	3—6	194—	194—	97—	97—		4	62—	62—	31—	31—
I. red	2—5	230—	230—	115—	115—	III. red	5	70—	70—	35—	35—
	6—9	244—	244—	122—	122—		6	76—	76—	38—	38—

Najemnino za lože je plačati v 2 obrokih, in sicer: 1. oktobra 1911 in 1. januarja 1912. Najemnino za sedežev je plačati v 3 obrokih, in sicer: 1. oktobra in 1. decembra 1911 in 1. februarja 1912.

Abonnement na gledališke liste (120 predstav) stane za privatne osebe za vse sezono 3 krene. Prigres nenjemnikov lož in sedežev ter naročnikov gledaliških listov sprejema Ščakova tržnica.

Darila.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca avgusta 1911 sledete prispevke, in sicer:

I. Prispevki iz nabiralnikov.

Hotel Avstrija, Slov. Bistrica, 12 K; moška podružnica Maribor, i. a.: Narodni dom 8 K, Meden 3 K, Sparovic 16 K, skupaj 27 K; gostil. Konšek, Trojane, 7 K; gostil. Vilfan, Ježica 5 K 20 vin.; gost. Češnovar, tu, 6 K 90 vin.; trnovska župnija 11 K; gost. Habjan, Šmarje, 16 K 55 vin.; A. Stepić, Crnomelj, 5 K; J. Šter, Tržič, 10 K; gostil. Turnšek, Prekopi, 15 K; gost. Košenina, Vransko, 6 K; kavarna, Crnomelj, 9 K; podružnica Bovec i. a. na Rejdi 11 K; 40 vin., pri pošti 4 K, Ostan 7 K 40 vin., Pire 9 K 20 vin., skupaj 68 K; Lukner, Crnomelj, 10 K; podružnica Škofja Loka i. s. Deisinger 3 K 39 v., pri »Kroni« 1 K 28 vin., Homan 86 vin., preferancarji 20 vin., Plantarič 3 K 36 vin., skupaj 9 K 09 vin.; gost. Widener, Metlika, 9 K; L. Petovar, Ivanjekov (Jeruzalem) 5 K; gostil. Zajc, tu, 7 K 30 vin.; trafika Mrzlikar, tu, 4 K 10 vin.; gostil. pri Jurju, tu 3 K 70 vin.; A. Šarabon, tu, 13 K; trafika Wölfing, tu, 30 vin.; trafika na južnem kolodvoru, tu, 38 vin.; gostil. »Bavarški dvor«, tu, 62 vin.; trg. Česnik, tu, 4 K 90 vin.; kavarna »Evropa«, tu, 34 K 30 vin.; hotel »Tivoli«, tu, 2 K; gost. Čad, Spod. Rožnik, 4 K; podružnica Št. Pavel - Prebold i. s. trg. Zanier 1 K, trg. Piki 1 K, gost. Vodenik 02 vin., Zanier 17 vin., Sribar 72 v., Slander 1 K 20 vin., Vidmar 44 vin., Cajner 25 vin., skupaj 4 K 80 vin.; Brili, Litija, 2 K; F. Štubelj, Šmarje i. s. Štubelj 16 K 60 vin., Benko 6 K 30 vin., skupaj 22 K 90 v.; B. Hodnik, Srednja vas 14 K 11 vin.; Rakovec, Ljutomer, 1 K; Šori, Polenšak, 3 K 05 v.; Lovrec, Polenšak, 7 K; Robič, Limbuš, 10 K; dr. Jos. Komljanec, Ptuj i. s. čitalnica 2 K 36 vin., Mahorič 2 K 12 vin., Muršec 2 K, Lenart 1 K 70 vin., Zupančič 1 K 60 vin., skupaj 9 K 78 vin.; ženska podružnica, Trbovlje, 8 K 25 vin.; moška podružnica, St. Juri i. s. Cestni Jože 2 K 12 v., Brezjan 1 K 47 vin., Neudl 2 K 36 v., skupaj 5 K 95 vin.; Iv. Prijatelj, Št. Janž, 7 K 45 vin.; A. Pavlin, Podbrezje 23 K; gost. Prajer, Turjak, 16 K 32 vin.; gost. Babič - Srakar, tu 8 K; gost. Kavčič, tu, 28 K 20 vin.; dr. Juro Hrašovec 3 K; L. Cvetnič, tu, 2 K 40 vin.; G. Peterhel, Poljane, 7 K 32 vin.; M. Sila, Trzin, 8 K 90 v.; F. Potočnik, Pliberk, 4 K; podružnica Borovnica i. s. gospodarsko društvo 7 K 70 vin., pri Lipi 11 K 81 v., skupaj 24 K 26 vin.; A. Sprecher, Crnomelj, 5 K; trafika Nagode, tu, 70 vin.; trg. Ravtar, tu, 3 K 70 vin.; trg. Leskovic & Meden, tu, 7 K 50 v.; trg. Podkrajšek 60 vin.; trafika Bivie, tu, 80 vin.; trafika Pihler, tu, 2 K 10 vin.; trg. Dobrič, tu 1 K 40 v.; trg. L. Schwentner, tu 28 K; Khamtu, 5 K 20 vin.; Snoj, tu, 4 K 60 vin.; Bizjak, tu, 2 K 50 vin.; trafika Kauc, tu, 1 K; F. Brišnik, Braslovče, 15 K 84 vin.; I. Juvančič, Zidan most, 16 K 60 vin.; moška podružnica Novo mesto, i. s. J. Ferlič 11 K 20 vin., Rosmann 46 K 80 vin., Kopac 4 K, Dolenjska železnica 14 K (in mnogo tujega denarja), Matko (pri kolodvoru) 5 K 20 vin., Müller (pri kolodvoru) 6 K, kavarna Zgur 4 K, Jakše 4 K 90 vin., Vindišer v Kandiji 12 K, skupaj 108 K 10 vin.; gostil. Muha, Lokev, 4 K; moška podružnica Kranj, i. s. Triglav 11 K 40 vin.; Rebolj 10 K 78 vin., Marija Mayer 12 K 30 vin., čitalnica 2 K 24 vin., skupaj 36 K 72 vin.; M. Toplak, Polenšak, 1 K 60 vin.

Prispevki podružnic.

Kranjsko: Novo mesto, moško 49 K 50 vin.; Crnomelj moška 89 K 50 vin.; Idrija, moška 97 K 80 vin.; Škofja Loka 49 K 90 vin.; Metlika 300 K; Litija 118 K; Bučka 50 kron 10 vin.; Št. Jurij 59 K 60 v.; Begunje 45 K 47 vin.; Škofja Loka 2 K + 8 K 66 vin., skupaj 10 K 66 vin.; Tržič 25 K; Kal 11 K; Kamnik ženska 6 K; Ilirska Bistrica, ženska 119 K; skupaj 1031 K 53 vin.

Štajersko: Poljčane 12 K 14 vin.; Limbuš 6 K; Žalec, ženska 70 vin.; Ljutomer, ženska 115 K 50 v.; Ljutomer, moška 100 K; Ptuj, moška 14 K; Trbovlje, ženska 164 K; Št. Jur, moška 364 K 04 vin.; Ribnica na Pohorju 10 K; Maribor, moška 18 kron; Celje, ženska 215; skupaj 1088 kron 68 vin.

Koroško

Trgovski pomočnik

slovenakega in nemškega jezika zmožen
in dober manufakturist se sprogne
pri Kristjans Starci, trg. z mešanim
blagom, Sevnica ob Savl. 3001

Dekliški internat MOLL - DALLNER

drl. dipl. kuharska in gospod. učiteljica
Dona VIII., Wickenburgg. Telefon 18028
v zvezri s Schwarzwaldovim zavodom in
drugimi šolami. — Izborna oskrba. — Fina
skrbna vzgoja. — Lepi, hrastni prostori.
Zmorne cene. 2932

Sprejem za vse šolsko leto ali za krajski čas.
Prospekti v internatu, VIII., Wickenburgg, 3 ter
v Schwarzwaldovih zavodih I., Wallnerstr. 2. ::

Orehova debla

se kaže za zdaj in za pozneje v nakup. ::
Kupi se tudi 2884

večja množina oglja.

Ponudbe z naznanihom množino, cene,
dolžine in debelosti debel naj se naslové:
"Trgovec z lesom Ivič" na upravnem
"Sl. Naroda". Posredovanje se nagrad.

Ceno češko
posteljno perje!
5 kg novega skubljenega
belega, mehkega skub-
ljenega K 18—, K 24—, snežno be-
lega, mehkega, skubljenega K 30—,
K 36—. Pošila se franko proti povzetju.
Tudi se zamenja ali nazaj vzame
proti povrniti poštini stroškov.
Benedikt Sachsel, Lobes 35.
pri Plazu na Češkem. 2847

Marxov emajl in glazure za pode,

izvrstne specijalitete, ki se hitro
suši in jih lahko vsak uporablja.
Zaloga tovarne lakov Šudnika Marx.

Depot pri
Bratih Eberl v Ljubljani. ::

Umetni in trg. vrtnar Ivan Bizovičar

Ljubljana, Kolezijske ul. 16
1542 izvršuje

šopke, vence in bukete

za razne prilike.
Belo umetniško okusno
in po solidnih cenah.

Prodaja cvetlice, raz-
novrstne sadike rve-
tlic in zelenjava.

Naročila na dodelo
hitro in vernost.

Kako si upaš mi prinesti kaj drugega,
nego preizkušeno dobri
„Ottoman“-cigaretni papir ali stročnice.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 94 vplačili.

„S L A V I J A“
... - ... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ... - ...
Reservni fondi K 53,750.285-24. — Izplacane oddeljeno in kapitalije K 115,390.603-61.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsekozi slovensko-narodno upravo.

Vse pojasnila daje cigar pisarne so v lastnej bančnej hiši Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gospodki ulici štev. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in najkulanteje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občinkoristne namene.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka

so ravnekari izdale v dveh zvezkih, ki obsegata skupaj 456 strani.
Oba zvezka veljata brezira 2 K 40 v, vezana 3 K 20 + pošte
20 v voč. Pošilja se samo po povzetju ali če se denar naprej pošilje.

Narodna knjigarna, Ljubljana.

NARODNA TISKARNA V LJUBLJANI

se priporoča v izvršitev vseh tiskarskih del, kakor:
časopisov, knjig, tiskovin za urade, hranilnice in
posojilnice, cenikov, okrožnic, računov, jedilnih
listov, mrtvaških listov, kuvert, vizitnic itd.

Istotam izhaja dnevnik „Slovenski Narod“, tednik
„Slovenski Dom“ in mesečnik „Ljubljanski Zvon“.

Telefon štev. 85

Telefon štev. 85.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Dolniška glavnica K 5,000.000.

Stritarjeva ulica štev. 2.

Rezervni fond 610.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih
obrestuje od dane vloge po čistih

4 | 1 | 0
2 | 0 | 0

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst
po dnevnem kurzu.

Brzojavke:
Prometbanka Ljubljana.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic.

Stritarjeva ulica št. 6.

Dolniški kapital in reserve 52,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne
knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-koren na vsakodnevni vedenogodni obre-
stovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih
papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depot) vrednostnih
papirjev in posojila na njih.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroku spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje borsnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izpla-
čevanje kuponov in izzrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih
novcev. — Najmodajava varnih predalov samoshrambe (safes) zaognjevarno shranjevanje vrednostnih pa-
pirjev, l'stin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izzrebanih vrednostnih
papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Isplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike. 1660

Dinamo stroji in električni motorji. Na-
prave za električno razsvetljavo in
prevajanje električne sile. Električni
obrat vseh vrst. Ventilatorji. Tur-
bogeneratorji, električne železnice
in lokomotive, žerjavi in dvigala. Ob-
ločnice in žarnice vseh vrst.

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr.

Vodne turbine vseh sestavov (Francis,
Pelton). Točna, cena in hitra popravila
vseh električnih strojev drugih tvrdk.
Vse potrebe za instaliranje. Odlitki
iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška
kovna litina iz lastnih velikih livaren in
jeklaren. (Za vele- in malo obrt.)

≡ Praga-Vysočany. ≡

Usposobljenostna izkušnja (Inteligenčni izpit.)

za enoletno prostovoljsko službo v vojski!

Mladenci, ki še pravočasno žele napraviti omenjeni izpit, dobe v to pri podpisem zavodu uspešno pripravo. V ta namen se otvarja

z 18. septembrom posebni naučni tečaj.

„Prvi zagrebški vojaško pripravljalni zavod“

Zagreb, Kukovičeva ulica štev. 15. 2934

Povest trgovskega pomočnika.

Gospod Perchal, eden najboljših trgovskih sotrudnikov, zaposlen v neki veliki trgovini v Parizu, je bil bolan več let na resni bolezni.

Imel sem — pravi on — močne pekočine in drisko z zaporednimi vetrovi. Skupno z drugimi odpadki bila pomešana kri in bela tekocina. Jaz nisem mogel več prebavljati. Zelo sem hujšal od dneva do dneva. Poskusil sem mnoga sredstva, čiščenje, puščanje krvi, kopanje, kar nič me ni ozdravilo. Zapuščen od vseh, obupan, ni mi preostajalo drugega nego — smrt. Da izpolnil svet prijetja, sem rabil pršno oglie Belloc. Po 3—4 dneh sem se počutil boljšega ter mogel použiti pečeno meso, to česar nisem mogel nekaj mesecev poprej. Po osmih dneh se je končala driska — ozdravel ker. Ker sem mogel jesti, prebavati, in se je odstranila driska, so se mi kmalu povrnile moči ter sem začetkom meseca popolnoma ozdravil.“ Claudio Perchal, trg. pomočnik, Pariz, 29. nov. 1896.

V resnicu zadostuje, da se uživa oglie Belloc po vsakem kusilu po 2—3 žlice, da se v nekoliko dneh ozdravijo želodčne bolezni, da, celo zastarele bolezni in take, ki se zoperstavljajo vsakemu drugemu zdravilu.

Oglje Belloc provzroča prijeten občutek v želodcu, daje tek, pospušča prebavo in odstranjuje telesno zaprije, oglje Belloc je neprekosljivo sredstvo proti težavam v želodcu po jedi, proti migrini, ki je posledica slabega prebavljanja, proti gorečici, proti vzpehanju, kakor tudi proti vsem živčnim boleznim želodca in črevem.

Najpriprostejše sredstvo vživati oglje Belloc v pršku je, da se v kupici na čisti ali poslajeni vodi pomeša in naenkrat ali v presledkih spije.

Oglje Belloc lahko samo koristi, škoditi pa ne more, v kakršnikoli množini ga rabimo Dobiva se po vseh lekarnah.

Poskušali so oglje Belloc ponarejati, ali so te ponaredbe brez učinka in ne ozdravijo nič, ker so pač slabe pripravljene.

Da se izognete vsaki pomoti, pazite natančno na to, da je na vsaki steklenici ime Belloc in naslov laboratorija: Maison L. Frères 19, rue Jacob, Paris.

Oni, ki se ne morejo privaditi oglje pršek požirati, naj vzamejo raje pastilje Belloc. 2—3 pastilje po vsaki jedi in kadar nastopijo želodčne bolezni, zavzeti zadostujejo popolnoma, in imajo isti govor učinek. Pastilje vsebujejo čisto oglje Belloc. Zadostuje v ista jih dati, in s slinami, ki jih raztopi, pozreti.

Dobiva se v Ljubljani: Lekarna br. Piccoli, lekarna Sušnik, lekarna U. pl. Trnkoczy itd.

Zavarovane članske posmrtnine čez kran 12.000.000. Garancijski zaklad kran 220.000.

Lastni zadružni dom.

Izplačane posmrtnine v prvih 3 mesecih 1911 K 85.000. Izplačane posmrtnine v zadnjih 3 mesecih 1910 K 40.800.

Osječka vzajemna podpora zadružna

edina jugoslovenska institucija na principu vzajemnosti, z zakonito predpisano jamčevino in lastnim zadruž. domom.

Sprejema le zdrave člane ne glede na spol in sicer v

Kolo A

od 16. do vstevšega 60. leta s 1200 člani z naslednjimi pristojbinami:

vpišnina	K 10—	vpišnina	K 20—
letna članarina	" 12—	letna članarina	12—
vsak smrtni slučaj	" 2—	vsak smrtni slučaj	8—

izplača pa v slučaju smrti člena

K 2000—

po enoletnem članstvu, ako je zavarovatelj redno vplačeval svoje prispevke. Ako član umrje pred

enoletnim

članstvom, zadružna ne izplača posmrtnine, niti ne povrne vplačane pristojbine. Isto tako se odreka izplačilo posmrtnine, ako je bil član nezdrav vpisan.

Ako se je smrtni slučaj vplačal

Kolo B

od 61. do vstetega 80. leta s 600 člani

od 16. do vstevšega 60. leta s 1200 člani	z naslednjimi pristojbinami :		
vpišnina	K 10—	vpišnina	K 20—
letna članarina	" 12—	letna članarina	12—
vsak smrtni slučaj	" 2—	vsak smrtni slučaj	8—

K 2000—

po polletnem članstvu, ako je zavarovatelj redno vplačeval svoje prispevke. Ako član umrje pred

polletnim

članstvom, zadružna ne izplača posmrtnine, niti ne povrne vplačane pristojbine. Isto tako se odreka izplačilo posmrtnine, ako je bil član nezdrav vpisan.

Ako se je smrtni slučaj vplačal

200 krat

odpade nadaljnje vplačevanje, plačuje se le članarina do smrti člena.

Prvi pet smrtnih slučajev se plača v pet zaporednih mesečnih obrokih, počeniši z mesečnim vpisa, daljni smrtni doprinosi pa od slučaja do slučaja.

Kdor zaostane tri zaporedne smrtni slučaji na dolgu, izbiše se brez vsakega obvestila, vplačane pristojbine pa zapadejo v korist garanc. zaklada.

Za točno izplačilo posmrtnine jamči zadružna z garancijskim fondom.

Sprejmejo se zastopniki proti proviziji.

Glavno zastopstvo : Trst, via Mirti 17.

Ravnokar došlo sveže jesensko blago.

Najmoderneje fino izvršene obleke, raglani, površniki in pelerine za gospode, dečke in otroke, kakor tudi konfekcija za dame in deklice.

Prodajam najmoderneje klobuke od veleznih tvrdk Hückl, Pichler in Rossi po K 2'90.

Brez konkurenco. — Priznano nizke cene.

Angleško skladišče oblek — O. Bernatovič

:: Ljubljana, Mestni trg štev. 5. ::

Ključavničarstvo

Ig. Faschinga vdova

Poljanski nasip št. 8.

Reichova hiša.

Velika zaloga

štodilnih ognjišč.

Izvrste in solidne dele.

Cene zmerne. Popravila se

in točno izvršujejo.

Največja zaloga navadnih do najfinjih otroških vozičkov

in navadno do najfinjih

žime.

M. Paklč

v Ljubljani.

Brusilna mrežica se

prične z povratom.

Josip Rojina

krojač prve vrste

se nahaja sedaj v lastni hiši

Franca Jožeta cesta 3.

konkurira z najtečjimi tvrdkami glede finega kroja in elegantne izvršitve.

Tvorniška zaloga najfinjih angl. in franc. specijalitet blaga.

Zavod za uniformiranje.

Najboljši kosmetički predmeti za olepšanje poti in telesa so:

A da milo po 80 h. :: cream po :: 1 K;

da Menthol :: ustna voda po :: 1 K;

zobni prašek po 60h; za ohranitev in rast las:

da lasna voda po :: 1 K; lasna pomada :: 1 K.

Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno varovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni

Ph. Mr. Josip Čižmar

v Ljubljani.

Kupujte zaupno te domače izdelke!

Odkrivana

Prva kranjska

tvornica klavirjev

Ljubljana

Hilšarjeva ulica 5 Recherjeva hiša

RUDOLF A. WARBIKE

Jamstvo šest let.

Eksport v vse delote.

Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebjia

solidno narejene pianino, klavirje in

harmonije tudi samoligralne

za gotov denar, na delna od-

plačila ali naposred.

Poprave in ugaševanja se izvršujejo točno

in računajo najceneje.

Največja tvorница za avstrijskem jugu.

PATENTE

vseh dežela izpostavlje inženir

DR. GELEHRHAUS, oblastno avtor. in zaprteženi patentni odvetnik

na Dunaju VI., Mariähafferstrasse št. 37.

35

Krompir

3019

■ brezhiben, lep ter prebran ■

■ kupuje v vsaki množini ■

tvrdka Jv. A. Hartmann naslednik A. Tomažič

Ljubljana, Marije Terezije cesta.

RAZGLAS.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani razpisuje za

dobavo premoga in koksa za l. 1912, event. 1912 in 1913.

na dan 27. kmovca 1911, konkurenčno razpravo.

Ponudbe za to dobavo morajo se najkasneje do 12 ure dopoldne

gori omenjenega dne c. kr. tobačni tovarni vposlati.

Popolna vsebina razglasa, kateri se tuuradno lahko vpogleda, nahaja

se v uradni »Laibacher Zeitung«.

C. kr. tobačna tovarna.

LJUBLJANA, dne 30. augusta 1911.

9129

Edina zaloga

izvirnih
ameriških
čevljev.

Avstr.-ameriška
zaloga čevljev
v Ljubljani
poleg kavarne
„pri Slonu“.

Pazite natančno na firmo.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York

58 je proga

Red Star Line

deča zvezda

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst suknja,
platna ter manufaktur-
:: nega blaga. ::

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske promogokopne družbe v Trbovljah

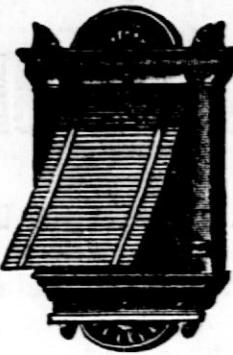
priporoča svoj priznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadključujoči dobroti kakor tudi svoje priznano izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala 2438

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

G. Skrbic, Zagreb

Ulica 40 Ulica 40

Z električnim pogonom urejena tvornica žaluzij, železnih in leseni rolet za okna in trgovine, vseh vrst platnenih in leseni tkanih rolet, iz platna, damasta, gradia, satina, ripsa itd.

Cenovniki in proračuni na zahtevo zastonj.

Telefon štev. 492. 2426 Telefon štev. 492.

Julija Stor
v Prešernovih ulicah štev. 5.
Največja zaloga moških, damskeh in otroških čevljev, čevljev za lawn-tennis in prisnih goisserskih gorskih čevljev.
Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.
Prešernova ulica 5 Ljubljana.
Najpriležnejši čevlji sedanjosti.

Besson,
gumijevi podpetniki
velika
dobrota!
Bessonwerke,
Dunaj, VI/1.

Narodna knjigarna

Prešernova ulica štev. 7 v Ljubljani Prešernova ulica štev. 7
z druženjem

trgovino s papirjem, s pisalnimi, risalnimi in šolskimi potrebščinami

priporoča slovenskemu občinstvu svojo bogato zalogo kancelijskega, komptoarskega, risarskega, slikarskega in šolskega blaga . . .

najboljše kakovosti in po najnižjih cenah.

Papir

kancelijski, konceptni, ministrski in trgovski; kariran in gladek; rastriran z eno in z dvema kolonama; papir za pisalni stroj; mali in veliki oktav za navadna pisma; barvasti papir in papir za zavijanje.

Trgovske knjige

vseh vrst od najpriprostejših do najfinješih vsake velikosti.

Mape

za shranjevanje trgovskih pisem.

Zavitki

vseh vrst in vseh velikosti, barvasti in beli. Sprejemajo se tudi naročila na zavitke s tiskano firmo.

Solski zvezki

vseh vrst, domačega izdelka in iz drugih tovarn. Trgovci dobe poseben popust.

Pisalne in risalne potrebščine

peresa, držala, svinčnike, radirke, risalni papir, risalne priprave, črtala, trikotniki, palete, čopiči, tuši in barve.

Tinte

najpriprostje in najfinje, črne, vijolčaste in barvaste.

Solske mape

iz platna in iz usnja ter jermenja za knjige.

Mape za zvezke.

Kasete

s pisemskim papirjem avstrijskega in inozemskega izvora v vseh velikostih, za dame in za gospode, za nadavno rabo in tudi za darila.

Albumi

za slike, razglednice in poezije.

Starši! Starši!

Ko prideš s svojo deco v Ljubljano,
vpoštevajte

**novo trgovino z oblekami
Maček & Komp.**

Franca Jožeta cesta 3 (v obližju glavne pošte). Znano rečna postrežba. — Solidno blago.

Gozdni biser

brez alkohola, daje z ohlajeno sodavico ali mineralno vodo najkrasnejšo osveževalno pijačo. **MORIC LÖW, izdelovalnice gozdnega bisera Brno-Husovice.**

1907

Naznanilo.

Na c. kr. državni višji realki v Idriji se prične šolsko leto 1911/1912 s skupno službo božjo

dne 19. septembra 1911.

Vpisovanje v I. razred se vrši dne 15. septembra dopoldne od 8.—10. ure dop. naprej.

V vse ostale realne razrede se bodo sprejemali učenci dne 18. septembra, in sicer: II.—IV. razred dopoldne od 8.—12. ure, V.—VII. razred pa popoldne od 2. 5. ure.

V pripravljalni razred se bodo vpisovali učenci dne 15. septembra dopoldne od 10.—12. ure.

Nadaljnja pojasnila so razvidna iz razгласa na črni deski; daje jih pa tudi ravnateljstvo.

Ravnateljstvo c. kr. državne realke v Idriji.